К КУЛЬТУРА

ШТОТЫДНЁВАЯ ГРАМАДСКА-АСВЕТНІЦКАЯ ГАЗЕТА № 13 (275) 5 — 11 красавіка 1997 г. КОШТ 2000 РУБ

ІНФАРМУЕ

МІНСКАЯ ВЯСНА ШУБЕРТА І БРАМСА

Гэты год для Беларускай дзяржаўнай філармоніі — юбілейны. Напрыканцы 59-ы сезон, распачынаецца шасцідзесяты, юбілейны. Усе мерапрыемствы, што ладзяцца сёлета, прымеркаваны кіраўніцтвам да 60-гадовага юбілею. "Мінская вясна", якая распачалася 4 красавіка, прымеркавана адначасова і да другой важнай падзеі ў музычнай культуры ўсяго свету — да 200-годдзя з дня нараджэння Франца Шуберта і 100-годдзя смерці Іагана Брамса. Сёлетняя "Мінская вясна" праходзіць пад дэвізам "Франц Шуберт і Іаган Брамс — нашыя сучаснікі". У Дзяржаўнай філармоніі з 4 па 20 красавіка ўключна адбудзецца шэраг канцэртаў, праграму якіх складаюць творы Шуберта і Брамса. Знамянальна, што на адкрыцці "Мінскай вясны" — 4 красавіка — Дзяржаўным акадэмічным сімфанічным аркестрам дырыжыраваў Міхаіл Кац з Францыі, які на гэты момант з'яўляецца яго галоўным дырыжорам. 6 красавіка ў Вялікай зале філармоніі выступае непаўторная Марыя Біешу. 11 красавіка мінчане змогуць паслухаць акадэмічны сімфанічны аркестр і камерны хор Акадэміі музыкі. А тыя, хто наведае філармонію 12 красавіка, змогуць ацаніць сумесную творчую працу дырыжора П'ера Анжэла Пелукі з Італіі і Камернага аркестра Беларускай акадэміі музыкі. 17 красавіка мінскую публіку знаёміць са сваім майстэрствам яшчэ адзін госць з замежжа — арганіст з Германіі Іаган Геферт (у праграме — Бах, Моцарт, Гендэль). 19 красавіка можна будзе наведаць фартэпіянны канцэрт Ігара Алоўнікава. У выкананні зоркі айчыннага фартэпіяннага майстэрства прагучаць творы Шуберта і Брамса. Нарэшце, 20 красавіка адбудзецца заключны канцэрт "Мінскай вясны-97", на якім прадэманструе сваё майстэрства сімфанічны аркестр Беларускай акадэміі музыкі. Прагучыць апошняя сімфонія Франца Шуберта.

Алена РЫГОРАВА

Красавік для Беларусі — не проста чарговы веснавы месяц. Успыхнула адзінаццаць вёснаў таму зорка Палын і працягвае абпальваць краіну...

Красавік сёлета для праваслаўных вернікаў — святы месяц. Напрыканцы яго — Уваскрэсенне Хрыстова...

Красавік — месяц спасціжэння Космасу...

Красавік-97 — месяц яркіх культурных падзей на Бацькаўшчыне...

Красавік праз "Культуру" раскажа пра ўсё гэта.

Наш інфармацыйны нумар ідзе паперадзе падзей!

БАЛЮЧЫ НАПАМІНАК — ЧАРНОБЫЛЬ

Так ужо сталася, што ў апошнія гады красавік месяц увайшоў у нашу свядомасць як сімвал болю і жалобы. Кожны год напрыканцы красавіка раніць балючы напамінак — Чарнобыль. І адразу ўспамінаецца той чорны вецер, што праляцеў над зямлёй пад белымі крыламі, пакінуўшы пасля сябе толькі гора.

Перасяленцаў з Магілёўскай і Гомельскай абласцей прынята называць экалагічнымі бежанцамі. Экалагічныя бежанцы знайшлі прытулак і разуменне ва ўсіх чыстых ад радыенуклідаў рэгіёнах Беларусі. У свой час Вілейскі інтэрнат для дзяцей-інвалідаў таксама прыняў хлопчыкаў і дзяўчынак з Магілёўскай і Гомельскай абласцей, прыняў і стаў для іх родным домам. Ва ўсялякім разе, людзі, якія працуюць там, прыкладалі ўсе свае намаганні, каб было менавіта так, і не без поспеху.

Як стала вядома, у Міністэрстве культуры распрацавана праграма шэфскай дапамогі Вілейскаму інтэрнату. У шэрагу мерапрыемстваў гэтай праграмы: азнаямленне з выставамі сталічных музеяў. Толькі ў дадзеным выпадку не наведнікі прыязджаюць у музеі сталіцы, а наадварот, музеі вывозяць падрыхтаваныя выставы да наведнікаў. У красавіку Музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны пазнаёміць выхаванцаў Вілейскага інтэрната з фотавыставай "Дзяцінства, абпаленае вайной".

Музей Янкі Купалы вывозіць у Вілейку дзве выставы — яны знаёмяць з творчасцю Максіма Гарэцкага і Янкі Купалы. Увогуле шэфская дапамога Вілейскаму інтэрнату з боку Міністэрства культуры будзе аказвацца на працягу ўсяго гэтага года і плануецца на наступны.

А.Р.

Афіцыйна

ХТО ЗАПЛАЦІЦЬ ЗА МАРЫ?

Пакуль яшчэ далёка не ўсё нам, журналістам "К", вядома пра тое, што закладваецца аргкамітэтам II Міжнароднага пленэру па выяўленчым мастацтве імя Марка Шагала ў праграму яго святочных і будзённых дзён. Хоць з кампетэнтных афіцыйных крыніц даведаліся мы пра... Урэшце, пакуль што многае — пад пытаннем з прычыны дэфіцыту фінансаў. І ўсё ж хочацца верыць: у добрым сэнсе славалюбныя мары арганізатараў пераўтворацца ў рэальнасць у чэрвені — ліпені 1997 года тут, на Беларусі. Прынамсі ў Віцебску, дзе 110 гадоў таму нарадзіўся славуты Шагал.

"Культура" будзе пастаянна друкаваць матэрыялы пра ход падрыхтоўкі да пленэру. Сёння першымі спадзяваннямі і сумненнямі з нашым карэспандэнтам дзеліцца мастацкі кіраўнік пленэру, вядучы спецыяліст аддзела музеяў і выстаў Міністэрства культуры Беларусі Ірына Мятліцкая.

Літаграфія Марка Шагала.

— Ірына, хто акрамя Міністэрства культуры — у шэрагу арганізатараў сёлетняга пленэру?

— Віцебскі гарвыканкам пры падтрымцы Міністэрстваў культуры Расіі і Францыі, пасольства Францыі ў Рэспубліцы Беларусь і іншыя міжнародныя арганізацыі.

— Пленэр задумваўся як працяг першага Міжнароднага "шагалаўскага"?

— Не толькі як працяг. Хачу спадзявацца, ён атрымае якасна новае развіццё. Калі вы памятаеце, той пленэр стаў важнай падзеяй у культурным жыцці не толькі нашай краіны, але і Еўропы ў цэлым. Ён аб'яднаў у сабе жывапіс і графіку, мастацкую фатаграфію і музыку, тэатральныя прадстаўленні і выставачную дзейнасць, такім чынам, па сутнасці, ён арганічна сінтэзаваў самыя розныя віды і жанры мастацтваў.

— Натуральна, "сінтэзатарамі" сталі мастакі?

— Так. Каля сарака мастакоў з Беларусі, Францыі, Расіі, ЗША, Італіі, Ізраіля, Грэцыі, Турцыі прынялі ўдзел у пленэры, які закончыўся грандыёзнай экспазіцыяй у Віцебскай ратушы.

— Так, я памятаю, як інтэнсіўна працавала міжнароднае журы, вызначаючы ўзнагароды ўдзельнікам гэтай выставы-конкурсу. Памятаю і выставу жывапісу Юдаля Пэна, настаўніка Шагала, і іншыя экспазіцыі...

— Думаю, што такія пленэры павінны стаць месцам творчага навучання мастакоў, мастацтвазнаўцаў, усіх дзеячаў культуры і нават спонсараў — прадстаўнікоў розных краін і рэгіёнаў, у працэсе якога максімальна рэалізоўваліся б праекты і вызначаліся перспектывы ўзаемнага супрацоўніцтва.

— Такім чынам, другі Міжнародны пленэр імя Марка Шагала павінен як бы працягнуць напрацаваныя традыцыі...

— ...І адначасова стаць месцам сур'ёзнага аналізу і асэнсавання праблем, якія існуюць сёння ў мастацкім свеце.

— Дарэчы, слова "пленэр" нарадзілася ў Францыі...

— І перакладаецца літаральна "праца на паветры". Але там яго амаль ужо забылі. Вольны вецер парыжскіх ускраін выплеснуў імпрэсіяністаў, але ўжо не асвяжае прахожых. Прайшло стагоддзе. Іншы час на двары. І я, калі пішу запрашальныя лісты ў Францыю, не выкарыстоўваю гэтае слова.

— Баіцеся быць незразумелай?

— Менавіта. Зараз часцей выкарыстоўваю слова "сімпозіум", што азначае сабранне людзей па вывучэнні якога-небудзь пытання міжнароднага характару...

Твор будучага ўдзельніка пленэру Нікаля дэ Крэсі з Ліёна.

— А што Вас бянтэжыць у структуры правядзення такіх пленэраў? Я ведаю, Вы былі ўдзельніцай пяці ці шасці рознага кшталту "прац на паветры"?

— Існуе бездань паміж выдаткамі арганізатараў і вынікамі правядзення такіх акцый. Нават на лепшым, у маім разуменні, першым Міжнародным "шагалаўскім" пленэры не было зроблена амаль нічога, каб неяк асэнсаваць і замацаваць яго вынікі, у тым ліку хаця б прааналізаваць гэты багацейшы матэрыял, які сам "ішоў у рукі"...

— Што Вы маеце на ўвазе?

— Ну хоць бы ўспомніць той цудоўны летні вечар пятага ліпеня 1994 года ў будынку Віцебскай ратушы, калі адкрывалі выставу ўдзельнікаў пленэру. Здавалася, ажылі карціны Шагала: былі канатныя танцоры, аслік і нават рознакаляровыя куры — усё гэта злівалася ў асляпляльным і казачным феерверку. У вокнах дамоў стаялі музыканты, спявалі скрыпкі і як заключны акорд — сноп пражэктараў асвяціў парачку закаханых на даху ратушы, і яны лунаді на фоне начнога неба... Словам, свята хвалюючае, іскрамётнае — атрымалася на славу.

— Пасля свята прынята падводзіць вынікі?

— Зразумела. Свята дзеля свята таксама мае права на існаванне, але... усё ж горкі асадак у мяне застаўся. Засталіся нявыкарыстанымі ў маім архіве дзесяткі старонак праектаў і прапаноў па выніках гэтага пленэру...

— Чаму так сталася?

— Усе мае думкі як мастацкага кіраўніка пленэру былі заняты не толькі творчымі пытаннямі, а, у асноўным, закупкамі ў Санкт-Пецярбургу мастацкіх матэрыялаў для ўдзельнікаў пленэру, перавозкай іх праз мытню, рознымі рахункамі, каштарысамі і такога кшталту іншымі справамі. Не дай Бог, каб такое паўтарылася і ў гэтым годзе...

— Дык што ж павінна адбыцца сёлета?

— Зараз пакуль дэталёва адказаць цяжка, хоць мары захопліваюць мяне, марыць, канешне, добра. Але вось пытанне: хто аплоціць тую ці іншую мару? Мы шмат умеем, умеем працаваць, калі трэба, але марыць так, каб гэтыя мары ператвараліся ў рэальнасць, — складана.

— Наколькі мне вядома, канкрэтная праца па арганізацыі пленэру ўжо распачата?

— Запрошаны вядомыя крытыкі і мастацтвазнаўцы з Расіі, Францыі, Польшчы. У склад журы нават далі згоду ўвайсці Жан Ів Банье, глава дэпартамента культуры правінцыі Эльзас, эксперт Савета Еўропы, і Леанід Бажанаў — начальнік упраўлення выяўленчых мастацтваў Міністэрства культуры Расіі. Створана беларуская група мастакоў, накіраваны запрашэнні ў іншыя краіны далёкага і блізкага замежжа.

— Хто прыедзе з Францыі?

— Па рэкамендацыі Французскай Асацыяцыі садзеяння артыстычнай дзейнасці Міністэрства замежных спраў Францыі да нас прыедуць два мастакі: жывапісец і фотамастак. Яны будуць тут ажыццяўляць свой праект "Падарожжа ў Беларусь". Потым гэты праект яны пакажуць у сябе на радзіме. Мы таксама падрыхтуем свае праекты, прэзентацыя якіх пройдзе ў канцы пленэру.

— З кім Вы збіраецеся непасрэдна працаваць?

— Пакуль дамовіліся з мінскай галерэяй "Жыльбел". Першы такі вопыт з недзяржаўнай галерэяй можа прынесці свой плён. Мы таксама будзем супрацоўнічаць з Нацыянальнай бібліятэкай Беларусі, ствараць адпаведны каталог, дакладней, своеасаблівы зборнік-альманах, які будзе змяшчаць не толькі вынікі працы ўдзельнікаў пленэру, але і матэрыялы, звязаныя з жыццём Шагала і Віцебскай мастацкай школы...

"ХАРОШКІ" ЦЯПЕР БОЛЬШ УПЭЎНЕНЫЯ, ШТО ЯНЫ ХАРОШЫЯ

20 красавіка — чарговая дата адкрыцця памяшкання школы-студыі "Харошкі". Чарговая — таму што было ўжо некалькі. Наогул, Валянціна Іванаўна ГАЯВАЯ, мастацкі кіраўнік калектыву, пачала сваю "адысею" восем гадоў таму:

— Менавіта ў той час адчулася, што школа-студыя, якая пачала існаваць амаль аднычасова з асноўным саставам, патрабуе дадатковых плошчаў. Напачатку ў мяне была ідэя стварыць нацыянальны фальклорны цэнтр — з канцэртнай залай, рэпетыцыйнымі памяшканнямі, выставачнымі заламі, рэстаранам з нацыянальнай кухняй і гэтак далей. Быў нават зроблены праект перабудовы аднаго з адслужыўшых сваё прамысловых будынкаў. Але змяніліся часы, змяніліся адносіны да нацыянальных каштоўнасцяў. Хаця я ўсёроўна ўпэўнена, што твар нацыі павінен быць яркі.

Зараз мы рыхтуем да адкрыцця тое памяшканне, якое нам удалося — з трох прапанаваных — прымеркаваць да патрэбаў школы-студыі. Гэта адзін этаж адміністратыўнага будынку па вул.Захарава, 50. З вялікімі цяжкасцямі, відавочна ж з вялікай дапамогай Міністэрства культуры, удалося адбудаваць рэпетыцыйную залу, выкраіць каморку для будучай гуказапісваючай студыі , майстэрняў. Мы ж ня проста харэаграфічны ансамбль. Часам забываюць, што мы таксама ансамбль музычны. Нашы музыкі граюць на унікальных інструментах. Нават гармонік у нашых праграмах гучыць адпаведна — так, як ён гучыць на гомельшчыне ці магілёўшчыне, а не як, напрыклад, у Разані. Мы адрадзілі ліру, "ажыўляем" дыятанічныя цымбалы. Але чаго на самой справе няма ні ў якім іншым калектыве — мы адраджаем духавыя інструменты. Гэта не толькі вядомая беларуская дуда, а напрыклад, продкі сучасных духавых — звычайныя трасцінкі, з камышу, нават з саломы. Дарэчы, некалі існаваў цэлы клас інструментаў пад назвай "кмены" — ад кміну, з якога яны рабіліся. Усе гэтыя нязвыклыя "прылады" робіць наш унікальны майстар Кульпін. А навучыць граць на ніх — таксама справа не з простых.

Але, вядома ж, галоўная падрыхтоўка ў школе-студыі адбываецца па харэаграфіі. Мы вырашылі, што студыя і надалей застанецца бясплатнай. Каб наведваць яе змаглі дзеці незалежна ад дастатку, а толькі — ад таленту. Зараз у нас каля 80 студыйцаў — мяркуем, што надалей будзем набіраць штогод па 30-40. Вядома ж, усіх выпускнікоў прыняць у "дарослыя" "Харошкі" немагчыма — але падрыхтоўка, якую дзеці атрымліваюць у нас, дазваляе ім па заканчэнні студыі працаваць у самых прафесійных ансамблях, гэта ўжо даказана. Зараз шмат з нашых былых студыйцаў працуюць у іншых калектывах, напрыклад, у Дзяржаўным ансамблі, у "Бліскавіцы" БВА. Разлічваем, што новае памяшканне студыі будзе выручаць і асноўны састаў. Напрыклад, у нас шмат касцюмаў — на кожную праграму рабіліся свае. Праграмы гэтыя існуюць, хоць і выконваюцца не пастаянна. Мяркуем, што частку касцюмаў цяпер здолеем храніць на новых плошчах. Часам — і ўсё часцей — тыя ж касцюмы робім ці перарабляем для дзяцей самі. Для гэтай цэлі я абсталявала тут, у філармоніі, былы туалет — іншых памяшканяў не знайшлося. А там разлічваем зрабіць сапраўдную майстэрню. Але галоўнае — зала. Тут у нас жудасныя умовы для працы. Зала не пустуе не хвіліны, заканчваюць малодшыя, пачынаюць дарослыя — цэлы дзень. Зала без адзінага вакна, паветра пад вечар і паветрам не назавеш. Пол разбіты. "Фанары" — шкляныя ўстаўкі ў столі — цякуць пасля кожнага дажджу. Зала ў новым памяшканні, вядома ж, будзе цалкам належыць школе-студыі, хацелася б, каб хоць дзеці працавалі ў нармальных умовах. Робіцца добры букавы пол і іншае, ўсё што неабходна.

Зараз рэпертуар школы-студыі складаецца галоўным чынам з нашых, асноўнага складу, былых праграм. Ёсць праграмы, якія ў дзяцей атрымліваюцца нават лепш, чым у дарослых, напрыклад, "Зязюля" — гэтую асноўны сатаў ўжо не будзе выконваць. Пачынаюць ствараць нумары і цэлыя праграмы ўжо мае танцоўшчыкі — гэта тое, што называецца "пераемнасцю пакаленняў". Маю надзею, памяшканне школы-студыі "Харошкі" дабавіць упэўненасці існаванню ансамбля, канцэрты якога, дзякуй Богу, праходзяць пры поўных залах і дома, у Беларусі, і за мяжой.

Ігар КЛОКАЎ

На здымку: "Харошкі" ў час адных з апошніх гастроляў — у нямецкім горадзе Трыры, на каталіцкім святце, якое праводзіцца там раз у 50 гадоў, разам з нямецкім кардыналам.

АДКАЗАЦЬ НА ПЫТАННЕ — "ЧАМУ?"

Вайна... Наўрад ці знойдзецца чалавек, у якога гэта слова не выклікала ніякіх пачуццяў. Нехта перажыў яе сам ці страціў кагосьці з родных ці блізкіх. Розныя людзі пры гэтым слове ўяўляюць розныя войны: другая сусветная, В'етнам, Афганістан, Персідскі заліў, Чачня... З гэтым словам асацыіруецца кроў, смерць, слёзы. Апошнім часам ні адна перадача навін не абыходзіцца без звестак пра вайну — вялікага або малога маштабу, захопніцкую або грамадзянскую. Хоць так не павінна быць, але гэта паўтараецца з усё ўзрастаючай частатой. Чаму?

7 — 11 красавіка Пасольства Рэспублікі Польшча праводзіць у сталічным кінатэатры "Перамога" паказ польскіх фільмаў аб вайне. 7 красавіка пройдзе фільм "Гераічная пастараль" (рэжысёр — Генрых Бельскі), 8 красавіка —"Гэтай вясной не было сонца" (рэжысёр — Юліуш Яніцкі), 9 красавіка — "Мая вайна — маё каханне" (рэжысёр — Януш Насфэтэр), 10 красавіка — "Алімпіяда — 40" (Анджэй Каткоўскі), 11 красавіка — "Маёр Губаль" (рэжысёр — Богдан Парэмба). Пачатак усіх сеансаў у 19.00.

Аўтары фільмаў таксама спрабуюць адказаць на пытанне — "чаму"?

М.Б.

Суб'ект пра аб'ект

УГАДАЙ МЕЛОДЫЮ...

Чуткі аб Маладзёжным тэатры эстрады пачалі блукаць па Мінску напрыканцы мінулага года — адны больш дзіўныя за другія. Казалі, быццам новы творчы "арганізм" ствараецца ледзьве не пры непасрэдным уздзеле прэзідэнта. Што кіраваць установай будзе нехта з тых, чые імёны гадамі сімвалізуюць беларускую эстраду ў краіне і за межамі. (Тут чуткі штомесяц падкідвалі розныя варыянты, ад "Міс Беларускае Тэлебачанне" Алены Спірыдовіч да галоўнага "Сябра" Анатоля Ярмоленкі.) Казалі, што пад тэатр аддадзены адзін з будынкаў прэзідэнцкай адміністрацыі ў цэнтры горада, у якім робіцца "еўрарамонт" — накшталт таго, што на вачах мінчукоў ператварае звычайныя шэрыя гастраномы ў стэрыльна-бліскучыя беласнежныя "супермаркеты". Чуткі віравалі, "брадзілі", як бродзяць дрожджы, пакуль не выплеснулі дату — 29 красавіка як дзень прэзентацыі новай — з'явы, відовішча, сутнасці? І аказалася, што амаль усё — праўда.

Мінулым летам на сустрэчы прэзідэнта з моладдзю ідэя аб тэатры была выказана ўпершыню. І знайшла падтрымку. З'явіўся будынак — былы Дом культуры "Белбудіндустрый". ДК пацiху прыходзіў у заняпад і таму, разам з большасцю іншых аб'ектаў нерухомасці, на якія "тачылі зубы" камерцыйныя структуры, быў узяты пад нагляд адміністрацыяй прэзідэнта. (Дарэчы, месца, вядомае гарадской моладзі яшчэ з 80-х гадоў, калі тут была адна з дзвюх-трох найбольш папулярных мінскіх дыскатэк са змрочнай мянушкай "морг".) З'явіліся сродкі — бо, відавочна ж, бюджэту Мінкульта нават на сціплае нечаканае будаўніцтва не хапіла б. З'явіўся дырэктар — якому, няглядзячы на пасаду, не пазайздросціш, бо будову — ці адбудову — па словах Аляксандра Іванавіча Грыгор'ева, давялося пачынаць, вобразна кажучы, меней, чым ад нуля, і амаль без тэхнічнага праекта. Лепшыя будаўнічыя сілы краіны аказаліся бяссільнымі перад тэхналагічнай дасканаласцю сучасных матэрыялаў. У выніку нарадзіліся такія будаўнічыя "шэдэўры", як, напрыклад, напалову ўмураваны ў "еўрапейскую" падлогу з кафлі наш чыгунны савецкі радыятар. А ваконныя еўрапейскія шклопакеты ледзьве перажылі зіму. Вядома ж, паспешлівасць (а тэрмін адкрыцця тэатра вызначаны на самым высокім узроўні і прымеркаваны да пачатку форуму прагрэсіўнай моладзі, 30 красавіка) не дазволіла дакладна разлічыць мастацкія магчымасці памяшкання. Ледзьве не ў апошні месяц высветлілася, што ў глядзельнай зале недапушчальнае столевае пакрыццё — бляшанае, якое рэзаніруе і скажае гук амаль да непазнавальнасці. Што ў студыі гуказапісу будаўнікі замест адпаведнага гукаізалюючага пакрыцця выкарысталі тэрмаізалюючае. Што балетная зала мае бліскучую лакіраваную падлогу — прыгожую для вока, але, без перабольшання, смяротна небяспечную для будучых танцоўшчыкаў...

Гэтыя праблемы, відавочна, будуць вырашаны, і хутчэй за ўсё — дакладна ў тэрмін. А вось што да другой серыі праблемаў... Да гэтай пары ў тэатры няма ні галоўнага рэжысёра, ні мастацкага кіраўніка. Зараз творчыя бакі дзейнасці будучага тэатра апякуе "Белканцэрт" і ягоны мастацкі кіраўнік Віктар Вуячыч. Мяркуецца: пад наглядам "Белканцэрта" створыцца канцэртная пляцоўка — з кампактным глядзельнай залай на 266 месцаў, студыяй гуказапісу, "кліпмейсцерскай" — на якой маладзёжныя студыі мелі б магчымасць сустракацца з гледачамі і пачаць — ці працягваць — "раскрутку".

Сярод кіраўнікоў студый, якія ўжо існуюць ці толькі ствараюцца, зоркі эстрады, якія адчулі жаданне і маюць энергію для выхавання сваіх пераемнікаў: Уладзімір Мулявін, Эдуард Ханок, Васіль Раінчык, Алег Елісеенкаў і іншыя. "Месца пад сонцам" — гэта значыць на сцэне новага тэатра — юныя "зоркі" будуць адваёўваць у творчым спаборніцтве. Увогуле ж кіраўніцтва тэатрам ускладзена на Праўленне, дзе больш як 20 асобаў, пачынаючы ад намесніка міністра культуры — і да спецыялістаў па справах моладзі. Але ці здолее такая складаная структура вырашаць бягучыя пытанні аператыўна? Ці не здарыцца з нованароджаным тэатрам тое, што заўсёды здараецца з дзіцём, у якога шмат нянек? І ці здолее кіраўніцтва зрабіць тэатр не "тусовачнай" вітрынай, а сапраўды месцам, дзе таленавітая моладзь атрымае магчымасць выпрабаваць сваю таленавітасць?

Пакуль што прынята сімвалічнае рашэнне, што на адкрыцці ў тэатры выступяць зусім новыя, невядомыя маладыя выканаўцы.

Ігар КЛОКАЎ

P.S. Літаральна ў дзень здачы гэтага нумара ў друкарню Віктар Вуячыч выказаў карэспандэнту "К" сваё бачанне будучага лёсу новага тэатра. Чытайце матэрыял у наступным нумары.

ГРАФІК "ЯЕ ВЯЛІКАСЦІ"...

— Што ў красавіку чакае наведнікаў і прыхільнікаў Беларускага таварыства дружбы і культурных сувязей з замежнымі краінамі? — *з такім пытаннем звярнуўся наш карэспандэнт да Старшыні прэзідыума Таварыства, члена нашай рэдкалегіі Арсена Ваніцкага.*

— Як заўсёды, графік нашай працы напружаны, — адказаў А.Ваніцкі. — Мы пастаянна трымаемся нашай лініі — паказваць гасцям-іншаземцам і сябрам Беларусі ўсё лепшае, што ёсць у краіне, — паказваць годна і дружалюбна. Апроч гэтага, мы імкнемся папулярызаваць лепшае ў замежнай культуры. Пры Таварыстве працуюць 33 сябрыны, і ў Беларусі ёсць пасольствы многіх з гэтых краін. У якасці прыкладу прывяду надзвычай цікавую вечарыну, прысвечаную італьянскаму пісьменніку і філосафу Джаванні Верга, які жыў і працаваў на рубяжы XIX — XX стагоддзяў. Мы правялі яе пры ўдзеле італьянскага пасольства, таварыства "Беларусь — Італія" і Таварыства імя Дантэ Аліг'еры.

— Ведаю, што на днях прайшоў вечар вядомай украінскай пісьменніцы Вольгі Кабылянскай, якая таксама працавала на рубяжы двух стагоддзяў і чый музей працуе на яе радзіме ў Чарнаўцах як адзін з цікавейшых літаратурных музеяў. Мабыць, адбылося гэта найперш па ініцыятыве пісьменнікаў?

— Мы падхопліваем усе цікавыя ініцыятывы. Але, дарэчы, пісьменнікі цяпер актыўна працуюць у справе прапаганды Яе Вялікасці Культуры. Назаву такіх актывістаў, як Васіль Жуковіч, Сяргей Грахоўскі, Уладзімір Скарынкін, Ніна Загорская, Анатоль Вярцінскі, Алесь Пісьмянкоў.

— Але вернемся да запланаваных у красавіку мерапрыемстваў...

— Вось, калі ласка, чытаю запланаванае: 5-га красавіка — сумеснае пасяджэнне таварыства "Беларусь-Індыя" і Фонду Рэрыхаў, дзе абмяркуем пытанні аб новай выставе (у мінулы раз выстаўляліся, як вядома, копіі). 7-га — знаёмства з кінематографам Саюзнай Рэспублікі Югаславія: перад славутым фільмам "Андэграўнд", які атрымаў у 1995 годзе першы прыз на Канскім фестывалі, выступіць кіназнаўца, што прыязджае разам з дэлегацыяй, на чале якой прэзідэнт таварыства "Саюзная Рэспубліка Югаславія — Беларусь", прафесар Пурыч. Дарэчы, аналагічнае наша таварыства ўзначальвае акадэмік А.Вайтовіч. Вечар жа беларуска-югаслаўскага сяброўства адбудзецца 24 красавіка. 8-га мы сустракаем прадстаўнікоў дабрачыннага фонду Ніжняй Аўстрыі, якія шмат дапамагаюць нашым дзецям з Чарнобыльскай зоны і часта запрашаюць іх для адпачынку. З той жа мэтай — умацаванне сяброўскіх і дабрачынных кантактаў — прыязджае і дэлегацыя з Канады. Адбудзецца гэта 9 красавіка. Апроч выставы твораў мастакоў А.Сакалова, Г.Паплаўскага, І.Міско, прысвечанай касмічнай тэматыцы (12-га, не забывайцеся, Дзень касманаўтыкі), назаву яшчэ тры вечарыны, якія адбудуцца ў гэтым месяцы: "Музыка беларускіх і бельгійскіх кампазітараў" (15-га), "Музыка Літвы і Кароны" (21-га), а таксама вечар, прысвечаны латышскаму паэту Андрысу Веяну, які бярэцца праводзіць сябрына "Беларусь — Латвія" на чале з яе старшынёй, пісьменнікам Сяргеем Панізьнікам.

Наш кар.

Вернісаж

ПАМІЖ ЗОРНЫМ І МІНСКАМ...

Мабыць, не выпадкова персанальная выстава вядомага скульптара, заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі СССР Івана Міско адкрылася ўчора ў Нацыянальным мастацкім музеі напярэдадні Дня касманаўтыкі. Космас з'яўляецца для мастака не толькі галоўнай тэмай у творчасці, але і фактам ягонага асабістага жыцця. Многія з тых касманаўтаў і астранаўтаў, каго ён ляпіў з натуры, сталі ягонымі сябрамі і добрымі прыяцелямі на доўгія гады.

— Іван Якімавіч, як ты знайшоў свой "космас"?

— Гэта адбылося пасля палёту Юрыя Гагарына. Натуральна, тады я і не думаў, нават не марыў, што Зорны гарадок стане маім родным домам. Першы свой твор — партрэт Юрыя Гагарына — я выканаў у дзень ягонага пахавання пад гукі жалобнай музыкі. Пазней я пазнаёміўся з ягонай маці, Ганнай Цімафееўнай, ляпіў яе. Потым ляпіў амаль усіх касманаўтаў. Так, маё сэрца назаўжды падзялілася паміж Зорным і Мінскам.

— З усіх касманаўтаў, якія пазіравалі, хто табе бліжэй за ўсіх?

— Мае землякі — Пётр Клімук і Уладзімір Кавалёнак. Ды і іншых я ляпіў з вялікім задавальненнем. Розныя лёсы, розныя характары... Зараз у маёй майстэрні — цэлая галерэя партрэтаў "касмічных братоў" з ЗША, Англіі, Расіі, Францыі, Нямеччыны, Балгарыі, Афганістана, Кубы, Румыніі, Польшчы, Японіі... Мае творы, прысвечаныя космасу, ёсць у музеях і прыватных калекцыях многіх краін. Неадназова я быў адзначаны дыпломамі, прызамі і памятнымі медалямі Цэнтра падрыхтоўкі касманаўтаў імя Гагарына...

— Якая ацэнка тваёй творчасці для цябе самая дарагая?

— Мабыць, даўняя тэлеграма Пятра Клімука, якую ён мне даслаў: "Нас і нашу працу Вы прапусцілі праз трапяткое сэрца мастака, а навярэджанымі рукамі стварылі вобразы і справы сучаснікаў".

— Ці былі якія-небудзь складанасці падчас працы над партрэтамі касманаўтаў?

— Безумоўна, былі. Ну, вось такі быў выпадак. Калі Клімука ўзнагародзілі другой Зоркай Героя, выйшла пастанова савецкага ўрада пра будаўніцтва ў Брэсце, на радзіме Пятра Ілліча, помніка-бюста. Замова была даручана мне і архітэктару Сяргею Баткоўскаму, хай зямля яму будзе пухам. Я вылепіў партрэт касманаўта ў форме палкоўніка авіяцыі — тады ён быў менавіта ў гэтым званні. Калі праца была скончана ў мяккім матэрыяле, Клімук паляцеў у космас у трэці раз. Пасля вяртання яму было нададзена званне генерала...

— Разумею двухсэнсоўнасць твайго становішча. І што ты зрабіў?

— Спачатку патэлефанаваў у Вярхоўны Савет БССР, маўляў, што рабіць? "Пакідаць" Пятра Ілліча палкоўнікам альбо "пераробліваць" у генерал-маёра авіяцыі?

— І які адказ ты атрымаў?

— Парэкамендавалі звярнуцца ў Брэсцкі абкам КПБ. Але там таксама ўсе былі збянтэжаныя. Параілі звязацца з Вярхоўным Саветам СССР. Тэлефаную. Марна — ніхто не ведае, што рабіць. І тады Клімук мне сказаў: "Ведаеш, Ваня, бяры адказнасць на сябе. Вырашай сам..." І я бюст перапрацаваў: зрабіў касманаўта ў генеральскай форме... Вось такія былі часы...

— Я памятаю, як урачыста і святочна прайшло адкрыццё помніка-бюста Клімуку ў Брэсце...

— Не менш прыгожа праходзіла і адкрыццё помніка-бюста двойчы Герою Савецкага Саюза Уладзіміру Кавалёнку ў пасёлку Крупкі. Я яго праектаваў разам з архітэктарам Сяргеем Мусінскім...

— Які твор табе найбольш дарагі?

— Усе яны — блізкія і дарагія, нібыта дзеці. І мемарыял Маці-патрыётцы ў Жодзіна, і помнікі Максіму Горкаму ў Мінску, і Іллі Рэпіну ў Здраўнёве, і Ігнату Буйніцкаму ў вёсцы Празарокі, і помнік-бюст Уладзіміру Ралько на Піншчыне, і станковыя партрэты дзеячаў культуры, навукі, спорту, і прасторавыя кампазіцыі, прысвечаныя маці касманаўтаў і касмічным справам, і памятныя медалі...

— А зараз якія планы?

— Праз дзесяць дзён я ад'язджаю ў Маскву, дзе 15 красавіка на Навадзевічых могілках адбудзецца адкрыццё надмагільнага помніка Георгію Берагавому, які я выканаў сумесна з архітэктарам Мікалаем Бурдзіным... Ёсць праект дэманстрацыі маёй персанальнай выставы ў краінах, што далі свету першых касманаўтаў і астранаўтаў. Але зазіраць наперад не люблю. Паглядзім...

З мастаком сустракаўся Барыс КРЭПАК

ПАДЗЕІ
ПРАБЛЕМЫ
ПРАГРАМЫ
ПРАЕКТЫ

КРАСАВІЦКІ АРТ-ВІТРАЖ

Замест рэплікі

ПАВАРУШЫЦЦА Б, ПАНОВЕ!

Красавіцкая афіша канцэртнай залы Акадэміі музыкі прапануе для мінчан шэраг канцэртаў, якія варта наведаць. Асабліва цікавымі былі яны ў першай дэкадзе красавіка: 1 красавіка адбыўся канцэрт лаўрэатаў міжнароднага конкурсу імя Жыновіча, 2-га — канцэрт баяністаў музвучылішча імя Глінкі. А 4 красавіка прайшлі шостыя чытанні, прысвечаныя памяці музыказнаўцы Л.Мухарынскай, тэма якіх "Музычная культура Беларусі. Дыялог часоў". Менавіта аб гэтых чытаннях, як аб значнай падзеі ў культурным жыцці краіны, наша газета дасць пашыраную інфармацыю ў адным з наступных нумароў.

Калі наш карэспандэнт пацікавілася ў вядомага музыказнаўцы, выкладчыцы Акадэміі музыкі Вольгі Дадзіёмавай пра яе сённяшнія праблемы, дык пачула нечаканы ашаламляльны адказ: *"Няма нотаў Манюшкі. Вы толькі ўявіце сабе: на Беларусі, дзе кампазітар жыў і ствараў сваю музыку на працягу 40 гадоў, цяжка, амаль немагчыма знайсці яго ноты. У аддзеле "Рэдкай кнігі" Нацыянальнай бібліятэкі ёсць толькі адна партытура — гэтага вельмі мала. Але ж добра вядома, што ў архівах Варшавы і Масквы патрэбныя нам матэрыялы ёсць. Узнікае пытанне: чаму не даехаць да гэтых архіваў і не зняць копіі з патрэбных дакументаў, узбагаціць імі нашы бібліятэкі і такім чынам зняць праблему?"* У чый адрас гэтае пытанне, усім зразумела. Будзем спадзявацца, што яно хутка вырашыцца. Ва ўсялякім разе, аптымізм заўсёды лепш за песімізм.

Наш кар.

КАНЦЭРТНАЯ ЗАЛА САФІЙСКАГА САБОРА

19 красавіка ў канцэртнай зале Сафійскага сабора ў Полацку распачнецца X Міжнародны фестываль старадаўняй і сучаснай камернай музыкі. У рамках фестывалю адбудуцца канцэрты Літоўскага камернага аркестра, канцэрт арганнай музыкі арганіста з Германіі Іагана Геферта, канцэрт духоўнай музыкі (выконваюць "Беларуская капэла" і ансамбль салістаў "Класік-авангард"). На закрыцці фестывалю 1 траўня выступаюць лаўрэаты міжнародных конкурсаў Уладзімір Дзіц (бас), Рыгор Восіпаў (барытон), Канстанцін Мярэжнікаў (альт), Аляксандр Бісераў (фартэпіяна).

А.Р.

№ 13 5 — 11 красавіка 1997 г.

А ЧУТКІ ПЕРАБОЛЬШАНЫЯ?

Падобна, у красавіку нічога такога не здарыцца, што потым можна будзе назваць літаратурнай падзеяй года. Хаця — "Наперад нам не загадаць, / як наша слова адгукнецца..." (Цютчаў).

Зрэшты, як нам ні жадаецца сенсацый, літаратура пераважна адбываецца ў штодзённым літаратурным працэсе, які, дзякаваць Богу, перапыняцца ў красавіку не збіраецца. Таму ў нас будзе што пачытаць, паглядзець і паслухаць.

Найперш я звярнуў бы ўвагу на часопіс "Крыніца" (№ 29), дзе друкуецца працяг рамана Штэфана Гайма "Кніга цара Давыда" ў перакладзе з нямецкай Васіля Сёмухі. Там жа здаюцца вартымі ўвагі матэрыялы, прысвечаныя постаці Масея Сяднёва.

У красавіцкім нумары "Полымя" друкуюцца вершы Ніла Гілевіча, Сяргея Законнікава, проза Міколы Воранава, Алеся Ждана, "Дзённік" (працяг) Максіма Танка, падборка матэрыялаў пра чэшскую літаратуру.

Часопіс "Неман" працягвае друкаваць "Чарнобыльскую малітву" ("Хроніка будучага") Святланы Алексіевіч.

У часопісе "Маладосць" чытач зможа пазнаёміцца з працягам успамінаў Максіма Лужаніна, апавяданнем Янкі Галубовіча, вершамі Рыгора Барадуліна і Алеся Каско, аналітыкай Андрэя Федарэнкі пра творчасць Алеся Жука і — Васіля Зуёнка пра паэзію Уладзіміра Някляева.

Магчыма, у красавіку выдавецтва "Мастацкая літаратура" выпусціць у свет шэдэўр нямецкай літаратуры XVII стагоддзя —раман Грымельсгаўзена "Сімпліцыус" у бліскучым перакладзе Васіля Сёмухі.

Не абыдзецца красавік і без літаратурных вечарын, сустрэч і семінараў.

9 красавіка ў Доме літаратара ладзіцца вечарына, прысвечаная мастаку і пісьменніку Язэпу Драздовічу — "Вечны вандроўнік", а 16 красавіка — абанементны спектакль "Адкуль наш род" тэатра "Зьніч" з удзелам пісьменніка Уладзіміра Арлова.

5 красавіка ў Наваполацку працягваецца семінар "Беларуская літаратура на сучасным этапе. Шляхі развіцця і роля рэгіянальных літаратурных суполак". Хаця тэма семінара выглядае "рэгіянальна", але ў яе асэнсаванні ўзялі ўдзел і "сталічныя" літаратары, крытыкі, культуролагі.

Безумоўна, вышэй пералічаныя тэксты і мерапрыемствы ахопліваюць толькі невялікую частку таго, што адбылося і адбудзецца ў літаратурным красавіку. А значыць, чуткі пра канание беларускай літаратуры — відавочнае перабольшванне.

В.А.

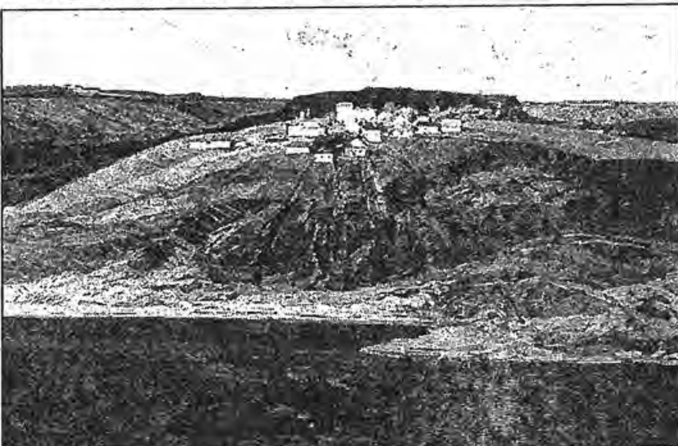
"ЗОЛАТА" МАСТАКОЎ БРЭСТЧЫНЫ

7 красавіка ў рэспубліканскім Палацы мастацтва адкрываецца выстава твораў мастакоў Брэстчыны, прысвечаная 50-годдзю Брэсцкай абласной арганізацыі Беларускага Саюза мастакоў. У экспазіцыі будзе шырока прадстаўлена мастацтва амаль усіх сяброў БСМ-брастаўчан: і тых, найстарэйшых прадстаўнікоў мастацкага цэха, якія закладалі падмурак маладога беларускага мастацтва, і тых, чымі талентамі мы ганарымся сёння, і тых, хто панясе творчую эстафету ў трэцяе тысячагоддзе.

Свае новыя творы прадстаўляюць шырока вядомыя на Беларусі майстры — П.Данелія, І.Рудчык, Э.Куфко, В.Сабалеўскі, У.Шыкін, М.Чураба і іхнія маладзейшыя калегі — Л.Алімаў, Н.Чарнагалова, Л.Доўбуш, М.Канькоў, Р.Кірдзей, Г.Сурма, Л.Гуршчанкова, Л.Рацько, У.Куфко, А.Хвілевіч, У.Рамейка і іншыя.

Б.К.

На рэпрадукцыі: П.Данелія. "Восеньская звонкасць".

ХРОНІКА

11 красавіка ў Беларускім таварыстве дружбы і культурных сувязей з замежнымі краінамі адкрываецца мастацкая выстава "Касмічнае і зямное братэрства", прысвечаная Дню касманаўтыкі. У выставе возьмуць удзел вядомы расійскі жывапісец, народны мастак СССР Андрэй Сакалоў і ягоныя беларускія калегі — заслужаныя дзеячы мастацтваў нашай краіны Іван Міско і Георгій Паплаўскі.

У красавіку ў Магілёўскім мастацкім музеі В.Бялыніцкага-Бірулі будзе экспанавацца выстава твораў рускага мастака-перадзвіжніка Уладзіміра Макоўскага; у гарадскім пасёлку Гальшаны — выстава беларускай кніжнай ілюстрацыі, а ў Мазырскай раённай карціннай галерэі ў вёсцы Гурыны — сучасны беларускі жывапіс. Усе экспазіцыі складзены з фондаў Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі.

Наш кар.

ПАЖЫВЕМ — ПАБАЧЫМ

У красавіку музеі сталіцы запрашаюць мінчан наведаць іх экспазіцыі і новыя выставы. У музеі Янкі Купалы ў красавіку плануецца літаратурна-музычная вечарына, якая ладзіцца сумесна супрацоўнікамі музея і студэнтамі музвучылішча імя Глінкі, працуе пастаянная экспазіцыя. Нацыянальны музей гісторыі і культуры Беларусі ў красавіку прапануе ўвазе сваіх наведнікаў выставу "Мастацтва і рэлігія", а таксама тут можна пазнаёміцца з экспазіцыяй твораў мастака Голуба, якая мае агульную назву "Мой родны кут...". Музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны працягвае рэканструкцыю асобных залаў, а на 19 красавіка плануецца сустрэча былых вязняў канцлагераў. Знамянальна тое, што мерапрыемства праводзіцца ў Міжнародны дзень вязняў канцлагераў. Ірына Варанкова — намеснік дырэктара музея — паведаміла, што праблема недахопу кадраў у музеі засталася па-ранейшаму адкрытай і, відаць, у бліжэйшы час не вырашыцца. З-за малых акладаў ісці працаваць у музей спецыялісты не спяшаюцца. Але ёсць надзея, калі не ў бліжэйшы час, дык увосень, выправіць становішча. Падставы для такога асцярожнага аптымізму ёсць. Сёлета гістарычны факультэт БДУ заканчваюць першыя выпускнікі аддзялення архіва і музеязнаўства, ім будзе прапанавана дзяржаўнае размеркаванне. Кіраўніцтва музея спадзяецца на значнае папаўненне штатаў. Але пры такіх мізэрных зарплатах былы студэнт, загартаваны варункамі нашага часу, несумненна, пастараецца пазбегнуць дзяржаўнага размеркавання. А можа ўсё ж такі падвысяць зарплату супрацоўнікам музеяў? Пажывем — пабачым.

Алена РЫГОРАВА

ЗАШЧЫМЕЛА СЭРЦА, ЗАШЧЫМЕЛА...

6 красавіка спаўняецца 87 гадоў славутаму земляку, акадэміку Міжнароднай акадэміі астранаўтыкі, заслужанаму прафесару Вашынгтонскага універсітэта Барысу Кіту. Віншуючы Барыса Уладзіміравіча з днём нараджэння, наша рэдакцыя прапануе ўспаміны ягонага брата, Льва Уладзіміравіча Кіта, пра сялянскі род Кітаў, запісаныя Вольгай ІПАТАВАЙ.

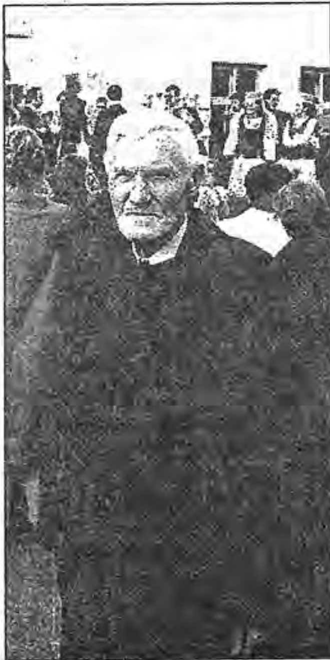
Некалькі гадоў таму ў рэдакцыю "Культуры" зайшоў сівы, але па-юнацку рухавы і зграбны чалавек з вялікай папкай —брат Барыса Уладзіміравіча Кіта, славутага навагрудца, які, сярод многіх выдатных сваіх спраў, разам з вучнямі пабудаваў у Навагрудку будынак беларускай гімназіі, што носіць цяпер імя Адама Міцкевіча.

У папцы былі вершы і нотныя лісткі — песні, створаныя Львом Уладзіміравічам за апошнія гады. Былі яны прысвечаныя розным людзям, напісаныя на вершы многіх беларускіх і рускіх паэтаў, і ў тым ліку і на свае. Мяне прыемна ўразіла, што шмат твораў было прысвечана блізкаму і дарагому чалавеку — маці, а таксама родным людзям. Адчувалася, як любіць ён Бацькаўшчыну. Але аказалася, што таўшчэзная папка з песнямі не адзіная. Пенсіянер, былы старшы інжынер у сістэме Дзяржгартэхнагляду грае на акардэоне і на скрыпцы, безаглядна, рамантычна любіць музыку. "Адкуль ідзе гэтае захапленне?" — запыталася я.

— Наш бацька іграў яшчэ лепей. Бывала, ні адно вяселле ў ваколіцы Карэліч не абыходзілася без самадзейнага ансамбля, дзе ён веў першую скрыпку. Ён навучыўся іграць саматугам: проста быў таленавітым чалавекам, які, за што б ні браўся, рабіў усё выдатна. Такім жа быў і дзед Аляксандр, які ў свой час працаваў у маёнтку графаў Храптовічаў у Шчорсах і якога вельмі паважалі за розум і кемлівасць. У цяжкія гады нястач бацька выехаў у Пецярбург, атрымаў адукацыю сувязіста. Кваліфікацыя ў яго была высокая — напрыклад, яму, як класнаму спецыялісту, загадалі прымаць падчас наступлення Юдзеніча на Петраград шыфраваныя тэлеграмы. Паспрабуй перабаліаць якую-небудзь назву (асабліва цяжка было з назвамі фінскіх мястэчак) — расстраляюць без аніякай літасці! Слых у яго быў цудоўны і ў пажылыя гады, ён мог працаваць з любой апаратурай і сістэмай — Бадо, Клёпфер, Уінстан, Морзе... Яму, дарэчы, давялося ў Карэлічах, дзе ён працаваў да пенсіі, прымаць і расшыфроўваць сакрэтную тэлеграму аб пачатку вайны 1941 г. і татальнай мабілізацыі — не дай Бог нікому прымаць гэткія аб'явы... Ды і па матчынай лініі мае родзічы былі таленавітыя: цётка Каця спявала ў царкоўным хоры, яе свёкар быў старшы святар. Мама таксама мела вельмі прыгожы голас, ведала мноства рамансаў і, бывала, шчыруючы над шытвом (была ў дадатак да ўсяго і класная швачка), спявала так, што мы, малыя, ажно дранцвелі ад захаплення...

Можа, таму бацька хацеў, каб я набыў музычную адукацыю. Але адкуль узяць грошы ў сялянскай сям'і, якая гібела на сваім вузкім зямельным шнуры? Аднак жа лёс быў да мяне літасцівым: непадалёку ад нас жыла сям'я Дыдышкаў, іхні сын Леанід вучыўся ў Варшаўскай кансерваторыі (якую, дарэчы, пазней ён скончыў з залатым медалём). Прыязджаючы на канікулы, ён стаў займацца са мной музыкай. І бацька купіў мне яшчэ адну скрыпку (свая ў яго ўжо была). Гэта былі сапраўдныя, вельмі галасістыя, замежнай работы інструменты.

— Якраз тады прыязджаў на канікулы і Ваш брат? Ён жа, як я ведаю, таксама вызначаўся талентам — цудоўна маляваў.

— Барыс якраз тады вучыўся, а пасля і выкладаў у Віленскай беларускай гімназіі. Бывала, на Новы год звычайна прывозіў цацкі — яны ў нашай глушэчы здаваліся нейкімі казачнымі. Усе Агароднікі (тады гэта была вёска пад Карэлічамі, а цяпер — проста вуліца на ўскрайку горада) прыходзілі да нас на елку. Мама нас вучыла вершам, мы з сястрой Ірынай дэкламавалі іх і нешта спявалі разам з дарослымі, увогуле, усе дзеці з Агароднікаў таксама рыхтаваліся да гэтай елкі. Барыс быў такі элегантны, прыгожы і дарослы (ён старэйшы за мяне на 16 гадоў), і мне вельмі хацелася быць да яго падобным. Памятаю, першы раз, калі мне было гадоў 6, а Іры — 4, ён нас сфатаграфаваў; і ў наступныя гады я таксама захапіўся фатаграфаваннем. Калі я трохі падрос, Барыс стаў рыхтаваць мяне да паступлення ў Беларускую гімназію ў Вільні. Аднак гэтаму не суджана было здзейсніцца: 1 верасня 1939 года пачалася вайна. Мне было тады 13 гадоў.

— Калі Вы апошні раз бачылі брата?

— Памятаю бамбёжку, страляніну, агульны страх. Барыс прыехаў з жонкай Нінай, яна была цяжарная. Бацькі прасілі іх застацца, але Ніне вельмі хацелася ў Лебядзёва, да сваіх бацькоў. Як мы іх ні адгаворвалі — гэта ж трэба было ехаць праз Валожын і Маладзечна! — яна не згадзілася. З цяжкім сэрцам запрэглі фурманку (возчыкі маглі падвезці толькі да станцыі) і, як кажуць, з канцамі. Усе надта перажывалі за іх. Ніколі не думаў, што наступны раз сустрэнемся ажно праз 50 гадоў.

— Калі ж Вы даведаліся пра іхні лёс?

— Пасля вайны я паехаў у Лебядзёва. Там даведаўся, што ў мяне нарадзіўся пляменнік Валодзя. Але ў канцы вайны брат з сям'ёй паехаў на Захад: Барыс жа быў дырэктарам гімназіі і, хаця сядзеў пры немцах у Глыбокім, мог падпасці пад агульныя карныя акцыі. Не ведаю, пашанцавала мне ці не, што я не вучыўся ў тыя часы ні ў якой школе. Але калі мяне пасля вайны забралі ў войска, а пасля службы дэмабілізавалі, я меў толькі сем класаў за плячыма. І таму паслухаўся вярбоўшчыка і паехаў у Чалябінск на будаўніцтва металургічнага завода, бо заставацца ў сталінскім калгасе пасля арміі мае равеснікі не надта імкнуліся... Там, у Чалябінску, я скончыў вячэрнюю дзесяцігодку, паступіў у металургічны інстытут, а ў выхадныя хадзіў, як у храм, у завадскі Палац культуры, дзе быў акардэон, на якім можна было іграць, успамінаючы ўрокі Дыдышкі. Дарэчы, хачу нагадаць пра адзін, нязначны на агульным фоне бяды, выпадак з часоў вайны. У час карных экспедыцый мы хаваліся ад немцаў у лясах. Хата была, вядома, разрабаваная, аднак нашыя скрыпкі немцы не ўзялі. Яны проста іх раструшчылі ботамі. Дасюль, калі ўспомню чорныя сляды ботаў на нашых скрыпках, што ляжалі ля парога, сціскаецца сэрца...

— Як Вы зноў вярнуліся на Беларусь з далёкага Урала?

— Я працаваў ужо старшым майстрам па эксплуатацыі цеплавых сетак. Якраз здавалі кватэры, і мне паралі выклікаць бацькоў, каб атрымаць кватэру на ўсю сям'ю. Напісаў я дадому, а мама і бацька адказваюць: "Нікуды мы, сынок, ад сваёй зямелькі не з'едзем..." І вось тут... Як зашчымела душа! Жыву, працую, а нешта ўнутры шкрабе і шкрабе. Хоць ты плач — цягне дадому...

Начальства не адпускала, аднак я звольніўся. Прыехаў у Мінск, а тут завіруха, ды такая, што ўсё замяло, аўтобусы ні да Міра, ні да Карэліч не даходзяць. Але дабраўся, і не буду гаварыць, што адчуваў у тыя хвіліны, калі ступіў на парог нашай старэнькай хаты... Аднак з маёй спецыяльнасцю мог уладкавацца толькі ў Мінску, а там без прапіскі не бралі. Бяссоннымі начамі і цяжкай працай, калі мы спалі там жа, у кацельнях, якія трэба было тэрмінова пускаць у работу, зарабіў я сваю прапіску, якую мне, як патрэбнаму для іх спецыялісту, урэшце "выбіла" Прамналадка. З таго часу жыву ў Мінску. А свайго сына я, як і Барыс, назваў таксама ў гонар нашага бацькі, які памёр у 1970 годзе, паспеўшы, аднак, даведацца, што Барыс стаў, як яму шапнулі мясцовыя кагэбісты, "вялікім чалавекам у Амерыцы", і пабачыўшы ўнука Валодзю, які прыехаў у Мінск, суправаджаючы выставу "Архітэктура ЗША".

Наш род, які войны і ліхалецці раскідалі па свеце, на жаль, не адзіны такі ў Беларусі. І колькі згібела талентаў, колькі знішчана! Але засталося агульнае, дарагое для ўсіх нас — наша Бацькаўшчына, якой я прысвячаю, як і маці, самыя дарагія радкі і свае песні.

На здымку: Леў Кіта на свяце 950-годдзя Навагрудка.

Фота Ягора ФЯДЗЮШЫНА

Нацыянальная кніжная палата Беларусі — гэта туды падаюцца заяўкі на выдавецкія ліцэнзіі і туды ў абавязковым парадку трапляюць бясплатныя кантрольныя экземпляры кніг ад выдавецтваў. Чымсьці патаемным, рамантычным павявае ад гэтай дзяржаўнай установы... Як высветлілася, толькі за некалькі месяцаў бягучага года сюды паступіла больш за 1750 кніг. За адзін месяц — сакавік — пададзена 22 заяўкі на выдавецкія ліцэнзіі.
Інфармацыю пра некаторыя цікавыя выданні, якія паступілі за апошні час у кніжную палату, мы размяшчаем на гэтай паласе.

"БЕЛАРУСКІЯ ОСТАРБАЙТЭРЫ"

Нацыянальны архіў Беларусі выдаў зборнік дакументаў і матэрыялаў, якія раскрываюць эвалюцыю метадаў забеспячэння замежнай працоўнай сілай нямецкай эканомікі ў перыяд 1941-1942 гадоў, іх практычнае выкананне на тэрыторыі Беларусі, удзел і роля ў іх калабарацыяністаў. Большасць дакументаў надрукаваныя ўпершыню.

"ГЕНЕРАЛЬНАЕ МЕЖАВАННЕ НА БЕЛАРУСІ"

Выдавецтва "Беларуская навука" выдала кнігу, дзе аналізуецца змест, здзяйсненне і дакументальныя вынікі Генеральнага межавання ўсходнебеларускіх зямель. Ракрываецца практыка дзяржаўнага рэгулявання землеўпарадкавання і зямельных адносін, картаграфавання і апісання тэрыторыі Беларусі ў канцы XVIII ст.

"МУЗЫЧНЫ ТЭАТР БЕЛАРУСІ"

Выдадзены зборнік ("Беларуская навука") , дзе разглядаецца гісторыя развіцця беларускай оперы, музычнай камедыі і аперэты перыяду 60-х — пачатку 90-х гадоў. Кніга ілюстравана. Пададзены нотныя прыклады твораў беларускіх аўтараў.

"ПРЫСУД"

У выдавецтве "Мастацкая літаратура", у серыі "Бібліятэка замежнай прозы", пабачыў свет зборнік вядомага аўстрыйскага пісьменніка Франца Кафкі (1883-1924). Сюды ўвайшлі яго найлепшыя творы, у якіх па-мастацку адлюстраваны пэўныя аб'ектыўныя жыццёвыя працэсы, з'явы і канфлікты рэчаіснасці пачатку XX стагоддзя. Пераклад выкананы Л.Баршчэўскім.

"КАРОТКАЯ ГІСТОРЫЯ ФІЛАСОФІІ"

Пры ўдзеле беларускага выдавецтва ТАА "Харвест" у маскоўскім выдавецтве "Олимп" выйшла кніга "Кароткая гісторыя філасофіі". У папулярнай форме падаецца кароткі нарыс гісторыі філасофіі са старажытных часоў да нашых дзён. Ягоныя аўтары (навукоўцы, выкладчыкі, публіцысты) распавядаюць пра асноўныя этапы развіцця філасофскай думкі, знаёмяць з біяграфіямі і канцэпцыямі выбітных яе прадстаўнікоў, з галоўнымі яе накірункамі.

"БЕЛАРУСКАЯ ПРОЗА XX СТАГОДДЗЯ: ДЫНАМІКА ЖАНРАВЫХ СТРУКТУР"

У прыватным выдавецтве ВПП "Новік" выйшаў збор тэкстаў, дзе аўтар Людміла Корань з сучасных пазіцый спрабуе разглядаць беларускі літаратурны працэс XX стагоддзя, аналізуе творчасць слынных аўтараў, сярод якіх — класікі Я.Колас, М.Гарэцкі, К.Чорны, В.Быкаў, іншыя.

"ЗЕРНЕ ДА ЗЕРНЯ"

Хто мы? Адкуль? Гэтыя пытанні нязменна паўстаюць перад кожным пакаленнем. Беларуская зямля заўсёды нараджала таленты — выдатных ваяроў, навукоўцаў, палітыкаў, творцаў. Вяртанне да вытокаў — вось галоўная ідэя кнігі.

Чытача чакае сустрэча з Рагнедай, Усяславам Чарадзеем, Еўфрасінняй Полацкай, Войшалкам, Львом Сапегам... Героі кнігі — паэт Мікола Гусоўскі, кампазітары Агінскі і Манюшка, мастакі Орда, Гараўскі, Башылаў... Застаецца дадаць, што гэты падарунак аматарам гісторыі зрабіла выдавецтва "Юнацтва".

"УАРДА"

Раман Георга Эберса, выдатнага нямецкага навукоўца-егіптолага і аўтара цэлай серыі гістарычных раманаў, — найцікавы твор пра эпоху захопніцкіх войнаў егіпецкіх фараонаў. Чысціня і бруд чалавечых адносін, каханне і нянавісць, інтрыгі і барацьба за ўладу на фоне быту, нораваў і звычаяў старажытных егіпцян. Кніга выдадзена мінскімі выдавецтвамі "Калиола" і "Завигар".

"СУЧАСНАЯ БЕЛАРУСКАЯ П'ЕСА"

У зборнік уключаны творы "новай хвалі" беларускай драматургіі, пераважна маладых аўтараў. Наватарскі пошук, эксперымент у рэчышчы беларускай нацыянальнай і еўрапейскіх традыцый — характэрныя рысы почырку драматургаў. Творы разнажанравыя — ад гістарычнай драмы да "п'есы абсурду". Іх дзеянне, незалежна ад дэкарацый, сучасных або даўнейшых, сярэднявечных, абавязкова скіраванае ў дзень сённяшні з яго турботамі і псіхалагічнымі зломкамі, з прагай духоўнасці, Адраджэння, лепшага жыцця. Кніга выдадзена ў "Мастацкай літаратуры" накладам 5 000 асобнікаў.

"ГІСТОРЫЯ ЭКАНАМІЧНАЙ ДУМКІ"

У Незалежнай выдавецкай кампаніі "Тэхналогія", пры падтрымцы Беларускага Фонду Сораса, выдадзены дапаможнік для студэнтаў, прысвечаны праблемам станаўлення і развіцця тэорыі эканомікі. Чытачу прапануецца арыгінальны аналіз эканамічных вучэнняў, якія разглядаюцца тут праз прызму эвалюцыі філасофскай думкі і зменаў сацыяльнай арганізацыі вытворчасці на працягу гісторыі — ад часоў Старажытнай Грэцыі да нашых дзён.

Напісаная бліскучай мовай, гэтая кніга вось ужо трыццаць гадоў з'яўляецца найбольш папулярным на Захадзе падручнікам па гісторыі эканамічнай думкі. Толькі на мове арыгінала яна вытрымала ўжо дзесяць выданняў.

"ДАРОГІ І ЛЁСЫ"

Добрай традыцыяй стала друкаваць кнігі з серыі "Школьная бібліятэка" ў розных выдавецтвах. У зборнік, што выйшаў у "Беларускай Энцыклапедыі", увайшлі аповесці і апавяданні народных пісьменнікаў Беларусі Я.Брыля, В.Быкава, І.Навуменкі.

"ПЕТРАРКА"

У аднатомнік вялікага італьянскага паэта і першага вялікага гуманіста эпохі Адраджэння Франчэска Петраркі (1304-1374) уключаны творы, у якіх паказаны абедзве гэтыя іпастасі.

Паэтычны раздзел кнігі ўяўляе сабой вынік працы некалькіх пакаленняў літаратараў, якія працуюць над перакладамі на рускую мову з "Канцоньере" ("Кнігі песень") у XX стагоддзе.

Уключаная ў выданне проза — гэта фрагменты таго аўтапартрэта творцы, філолага, гісторыка, які свядома ствараўся Петраркам на працягу ўсяго жыцця. Кніга аддрукавана пры ўдзеле некалькіх расійскіх выдавецтваў і беларускага выдавецтва ТАА "Харвест".

"АЛЬБЕРТ ШПЕЕР"

У сваіх мемуарах вядомы дзеяч Трэцяга рэйха, кіраўнік вайсковай прамысловасці ў 1942-1945 гг., разлічваецца са сваім мінулым, з уласным сумленнем. Гісторыя Шпеера — таленавітай асобы ва ўслужэнні зла — жорсткі ўрок для многіх пакаленняў.

"ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ ЗЛАЧЫНСТВАЎ І КАТАСТРОФ"

У Мінскім прыватным выдавецтве "Литература" пабачыла свет чарговая кніга з серыі "Энцыклапедыя злачынстваў і катастроф", дзе сабраны матэрыялы аб нашумелых падзеях сучаснасці, у якіх заўсёды існуе трэці чалавек, часцей за ўсё прафесіянал. Гэты трэці ставіць сваю крывавую кропку, калі адбываецца высвятленне адносін паміж двума варожымі бакамі, дапамагае "заказчыку" дабіцца чакаемага выніку, застаючыся пры гэтым у цяню.

Матэрыялы падрыхтаваў Зміцер ВОЛКАЎ

ДАНЕСЦІ ГЭТАЕ БАГАЦЦЕ

Зусім нядаўна "Вышэйшай школай" была выдадзена хрэстаматыя "Беларуская дзіцячая літаратура", вучэбны дапаможнік для навучэнцаў педагагічных вучэльняў. Але выданне будзе карыснае для ўсіх, каго цікавіць дзіцячае чытанне — ад выхавацеляў дзіцячых садкоў да бібліятэкараў. Хочацца падзякаваць усім, хто мае дачыненне да гэтай кнігі, асабліва складальнікам — М.Яфімавай і В.Ляшук.

26 сакавіка ў дзіцячай бібліятэцы № 2 г.Мінска адбылася прэзентацыя гэтай кнігі. Вяла прэзентацыю Маргарыта Яфімава. На сустрэчу з супрацоўнікамі дзіцячых бібліятэк горада прыйшлі таксама пісьменнікі Уладзімір Паўлаў, Павел Місько, Алесь Бадак, а таксама работнікі выдавецтва. Адбылася змястоўная размова пра выхаваўчы патэнцыял беларускай дзіцячай кнігі, пра якасці выдадзенай хрэстаматыі і магчымасці яе выкарыстоўвання ў рабоце з малодшымі школьнікамі.

Упершыню ў гэтай хрэстаматыі беларуская дзіцячая літаратура паўстае ва ўсёй шматфарбнасці. Тут мы бачым творы Ядвігіна Ш. і Уладзіслава Сыракомлі, Францішка Аляхновіча і Алеся Гаруна, Каруся Каганца і Ларысы Геніюш, Язэпа Дылы і Сяргея.Новіка-Пеюна.

Адно тое, што беларуская літаратура прадстаўлена ў хрэстаматыі так поўна, як ніколі дагэтуль, ужо робіць яе выхад у свет падзеяй. Колькасць прадстаўленых пісьменнікаў павялічана за лік тых, чые творы пэўны час не друкаваліся і таму забыліся.

Тут можна ўспомніць вершы Алеся Александровіча, п'есу-казку Францішка Аляхновіча "У лясным гушчары" і інш. Сярод аўтараў, творы якіх увайшлі ў хрэстаматыю, — пісьменнікі, знішчаныя падчас сталінскіх рэпрэсій: Вацлаў Ластоўскі, Алесь Гурло, Анатоль Дзяркач. Перад аўдыторыяй выступілі У.Паўлаў, П.Місько, А.Бадак.

Прэзентацыя кнігі "Беларуская дзіцячая літаратура" праводзілася ў межах семінара супрацоўнікаў дзіцячых бібліятэк горада Мінска. Семінар быў прысвечаны праблемам бібліятэчнага абслугоўвання чытачоў малодшага школьнага ўзросту. Удзельнікі выказалі спадзяванне, што хрэстаматыя, дзе сабрана ўсё найлепшае ў беларускай дзіцячай літаратуры, паспрыяе ўдасканаленню работы з чытачамі, далучэнню іх да нацыянальнай культуры. Любоўю да роднай зямлі насычаны многія творы, прадстаўленыя ў хрэстаматыі, і знаёмства з імі малодшых школьнікаў будзе вельмі карысным ("Я — беларус" Ніла Гілевіча, "Беларусачка" Алеся Бадака, "Родная мова" Генадзя Пашкова, "Беларусь — мая радзіма" Леаніда Пранчака, "На мове роднай" Міколы Мятліцкага і многія іншыя).

Добра прадстаўлены ў хрэстаматыі і творы, што спрыяюць такому прыярытэтнаму накірунку работы з дзецьмі, як экалагічнае выхаванне. Тэма еднасці ўсяго жывога гучыць у творах Цішкі Гартнага, Міхася Даніленкі, Паўла Кавалёва, Генадзя Пашкова і многіх іншых аўтараў. Самыя розныя тэмы, што цікавяць малодшых школьнікаў, знайшлі сваё адлюстраванне ў творах беларускіх пісьменнікаў, змешчаных у хрэстаматыі. Цяпер застаецца толькі данесці гэтае багацце да маленькіх чытачоў.

Людміла НЕСЦЯРОВІЧ

П
ПАДЗЕІ
ПРАБЛЕМЫ
ПРАГРАМЫ
ПРАЕКТЫ
КРАСАВІЦКІ АРТ-ВІТРАЖ

НЕ ЧЫТАЦЬ... А ГЛЯДЗЕЦЬ!

Панядзелак, 7 красавіка

Беларускае тэлебачанне

8.00 Рэзананс.
8.50 "Тэлебарометр". Прагноз надвор'я.
9.00 Здароўе. Як пазбегнуць траўматызму.
9.30 Слова Мітрапаліта Філарэта на Благавешчанне.
9.45 Радавод. "Благавешчанне ў Чачэрскім раёне".
10.00 "Зялёная казка". Мультфільм.
10.15 Вастраў натхнення. "Насустрач".
10.55 Цёмны пакой. "Палёты наяве".
11.25 "Вежы Фолці". Тэлесерыял (Вялікабрытанія).
12.20 Залатыя ключы. Тэлефестываль народнай творчасці.
13.00 Навіны.
13.10 "Іманіны". Тэлеспектакль паводле твораў Я. Коласа.
14.40 "Замовы бабы Сашы". Дак. фільм.
15.00 Навіны.
15.15 Відэакурс французскай мовы. Перадача 13-я.
15.45 Тэлебачанне — школе. Геаграфія. 9 клас. Новыя формы гаспадарання.
16.15 "На добры лад". Перадача з Гродна.
16.30 Госці ў дом. Сусветны дзень здароўя.
17.00 Музычны антракт.
17.10 Да Сусветнага дня здароўя. Інтэрв'ю Галоўнага санітарнага ўрача Рэспублікі Беларусь В. П. Філонава.
17.40 Эканамікст.
17.50 "Музычная абойма". Беларускі хіт-парад.
18.00 Навіны (з сурдаперакладам).
18.15 Рэклама.
18.20 "Вежы Фолці". 4-я серыя.
19.15 Тэма дня.
19.35 Чацвёртае вымярэнне. Беларускі інсулін.
20.00 Алімпійскія шляхі. Візіт Прэзідэнта МАК Х. А. Самаранча ў Мінск.
20.20 "Хто гэта?" Тэлегульня.
20.25 Музычны антракт.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.50 Фільматэка. Ю. Кісялюс у маст. фільме "Скарга".
23.10 Канцэртны сезон. Міжнародны фестываль джаза "Мінск-97".
23.50 Навіны.

ГРТ

11.00, 14.00, 17.00, 23.55 Навіны.
11.15 Жан Поль Бельмандо і Клаўдзія Кардзінале ў фільме "Картуш".
13.25 Футбольны агляд.
13.55, 20.40, 0.15 Праграма перадач.
14.20 "Легенды вострава скарбаў". Мультсерыял.
14.45 Марафон-15.
15.05 Зорная гадзіна.
15.40 "Ніка і яго сябры". Маладзёжны серыял.
16.10 ...Да шаснаццаці і старэй.
16.35 Вакол света.
17.20 "Дзяўчына па імені Лёс". Серыял.
18.05 Надвор'е.
18.10 Гадзіна пік.
18.35 "Адгадай мелодыю". Тэлегульня.
19.05 Панядзелак з Познерам. Праграма "Чалавек у масцы".
19.45 "Спакойнай ночы, малышы!"
20.00 Час.
20.45 Фантастычны серыял "Палтэргейст".
21.40 Бела Ахмадуліна ў цыкле "Жыццё цудоўных людзей".
22.10 "Лінія кіно". "Пломбум, або Небяспечная гульня".

Расія

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
9.10—10.15 "Санта-Барбара". Маст. фільм.
13.20 Ці-маркет.
13.25 Аўтограф.
13.30 "Наш, заўсёды наш..." Санкт-Пецярбургскаму тэатру юнага гледача — 75 гадоў.
13.55 Рэпартаж ні аб чым.
14.10 Іваноў, Пятроў, Сідараў і іншыя.
14.50 Разам.
15.20 Паліха, 14.
15.23, 23.45 Тавары — поштай.
15.30 "Клубнічка". Тэлесерыял.
16.15 Там-там навіны.
16.25 Лукамор'е.
16.50 Пагляздзі на сябе.
17.00 "Чырвоная кніга". Экалагічная экспедыцыя РТР.
17.15 Пульс. Урадавыя будні.
17.45 Расіяне.
18.05 "Санта-Барбара".
19.35 Добры вечар.
20.15 "Пашпарт". Маст. фільм.
22.35 "На кані". Тэлелатарэя.
22.50 Дзяжурная частка.
23.15 Прыватная калекцыя.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 "Гісторыя кахання". Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.35 Парады садаводам.
14.10 Міжнародны агляд.
14.40 "Парадоксы гісторыі". Ропшынская драма.
15.05 Авертайм.
15.35, 20.40 Тэлеслужба бяспекі.
16.10 "Закулісое". Ю. Грыгаровіч.
16.50 Дзіцячае ТБ. "Залаты ключ", "Хто сказаў "мяў"?". Мультфільмы. Дзецям пра звяранят.
17.30 Тэлемагазін.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 "Гісторыя кахання". Серыял.
20.10 Тычыцца ўсіх.
21.00 Кубак Англіі па футболу.
22.05 Падзея.
22.20—23.25 Кубак Англіі па футболу. Працяг.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.15 Ранак.
9.30 Жаночыя гісторыі. Джэймс Каан і Марша Мейсан у фільме "Звольненыя да паўночы".
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Адкрыты свет.
13.20 Вялікая "Часінка".
15.35 Дыстанцыя 60.
16.35 Кінатэатр юнага гледача. Маст. фільм "Блакітнае дрэва".
17.30 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.05 Свет кіно. Маст. фільм "Дурная кампанія" (Італія).
21.45 Гадзіна серыяла. "Круты Уокер: правасуддзе па-тэхаску".
22.40 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Начная часінка.

ТБ-6 Масква

6.00, 8.00, 13.50, 18.00, 20.00, 22.45 Шэсць навін.
8.10 Кінападрабязна.
8.30 Гумарыстычная праграма "ОСП-студыя".
9.20 Нью-Йорк, Нью-Йорк.
9.50 Спорт тыдня.
10.30, 12.35 Тэлемагазін.
11.00 Аналітычная праграма "Аглядальнік".
11.45, 18.15 Серыял "Рабыня Ізаўра".
12.25 Знак якасці.
19.05 Ток-шоу "Музыка і прэса".
20.10 Меладрама "Выпрабаванне вернасці".
22.15 Катастрофы тыдня.

8-ы канал

18.00 Мапет-шоу.
18.30 Маст. фільм "Верыдыяна".
20.00 Мульт-планета. "Тры маленькія парасяці".
20.25 Даведачная служба-экспрэс.
20.30 Серыял "Кадфаэль".
21.45 Музыка на тэлеканале.
22.15 Фільм Ю. Ільенка "Лебядзінае возера. Зона".

Аўторак, 8 красавіка

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.10 "Сказ пра рысь". Дак. фільм.
9.00 Тэлебачанне — школе. Геаграфія. 9 клас. Новыя формы гаспадарання.
9.25 Тэлеанонс.
9.30 Дзіцячы сеанс. "Тэлебом".
10.00 Камп'ютэрны палігон.
10.25 Госці ў дом.
10.55 "Вежы Фолці". 5-я серыя.
11.50 "Сусвет". Навукова-папулярны тэлечасопіс.
12.25 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.
13.00, 15.00 Навіны.
15.15 Усё пра ўсё. Інфармацыйна-пазнавальная праграма для дзяцей.
15.40 "Тайна цацак". Мультфільм.
15.50 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 11 клас. "Народная трагедыя". В. Быкаў і яго аповесць "Знак бяды".
16.30 Творцы. Мастак Уладзімір Гоманаў.
17.00 Музычны антракт.
17.10 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.40 Эканамікст.
17.50 "Музычная абойма". Беларускі хіт-парад.
18.00 Навіны (з сурдаперакладам).
18.20 "Вежы Фолці".
19.15 Тэма дня.
19.35 "Пазнай сябе". Псіхалагічна-кансультатыўная праграма. "Як перадолець няўпэўненасць у сваіх сілах?"
20.00 Музыка без межаў. Музычна-інфармацыйная праграма.
20.25 "Паэтычны радок". Вершы Людмілы Паўлікавай.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.50 "Бляск і ўбоства куртызанак". Тэл. шматсерыйны маст. фільм (Францыя). 3-я серыя.
23.00 Трэці тайм.
23.30 Навіны.

ГРТ

11.00, 14.00, 17.00, 22.40 Навіны.
11.15 "Мушкецёры праз дваццаць гадоў". 1-я серыя.
12.20 "Легенды перуанскіх індзейцаў". Мультфільм.
12.40 Відавочнае — неверагоднае.
13.10 Аб дабрыні і міласэрнасці "Боль сэрца".
13.55, 20.40, 23.45 Праграма перадач.
14.20 "Легенды вострава скарбаў". Мультсерыял.
14.45 Квар'етэ "Вясёлая кампанія".
14.55 Мультытролія.
15.15 Чароўны свет, або Сінема.
15.40 "Ніка і яго сябры". Маладзёжны серыял.
16.10 ...Да шаснаццаці і старэй.
16.35 Вакол свету.
17.20 "Дзяўчына па імені Лёс". Серыял.
18.05 Надвор'е.
18.10 Гадзіна пік.
18.35 "Адгадай мелодыю". Тэлегульня.
19.05 Тэма.
19.45 "Спакойнай ночы малышы!"
20.00 Час.
20.45 Сяргей Макавецкі ў фільме Вадзіма Абдрашытава "П'еса для пасажыра".
22.50 Музыкальная праграма "50х50".

Расія

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.15 Добрай раніцы.
8.05 "Клубнічка". Тэлесерыял.
8.35 Караоке па-руску.
9.10—10.15 "Санта-Барбара".
13.20 Ці-маркет.
13.25 Аўтограф.
13.30 Арэна для сенсацый.
13.55 "Лімпапо". Мультфільм.
14.10 Іваноў, Пятроў, Сідараў і іншыя.
14.50 Спосаб жыцця.
15.20 Манекен.
15.25, 24.00 Тавары — поштай.
15.30 "Клубнічка". Тэлесерыял.
16.15 Там-там навіны.
16.25 Лукамор'е.
16.50 Пагляздзі на сябе.
17.00 "Чырвоная кніга". Экалагічная экспедыцыя РТР.
17.15 Новае "Пятае кола".
17.45 Расіяне.
18.05 "Санта-Барбара".
19.35 Добры вечар.
20.20 Любімыя камедыі. "Дзявочая вясна". Маст. фільм.
22.35 Момант ісціны.
23.00 Гукавая дарожка.
0.20—0.30 Тэлемагазін.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 "Гісторыя кахання". Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.35 Парады садаводам.
14.10 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
14.45 "Вяртанне ў "Адзінокі голуб". Серыял (ЗША).
15.35, 20.45 Тэлеслужба бяспекі. "Па-за законам".
16.10 "Тэлекампакт". Музычнае шоу.
16.50 Дзіцячае ТБ. "Палацавая музыка". Студыя "Уяві".
17.30 Тэлемагазін.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 "Гісторыя кахання". Серыял.
20.10 Храм.
21.00 "Вяртанне ў "Адзінокі голуб". Серыял (ЗША).
22.05 Падзея.
22.20 Спартыўны агляд.
22.30 "Парадоксы гісторыі". Падзенне Арловых.
23.10—23.50 Баскетбол. Чэмпіянат Расіі 1/4 фіналу. "Спартак" (СПб) — ЦСКА. 2-гі тайм.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.15 Ранак.
9.30 Жаночыя гісторыі Серана Грандзі і Лука Барбарэскі ў фільме "Тэрэза" (Італія).
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Адкрыты свет.
13.20 Вялікая "Часінка".
15.35 Дыстанцыя 60.
16.35 "Блакітнае дрэва". Маст. фільм.
17.30 Праграма для дзяцей. "Вуліца Сезам".
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.05 Свет кіно. "Лёгкія грошы". Маст. фільм (ЗША).
21.45 "Круты Уокер: правасуддзе па-тэхаску".
22.40 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Начная "Часінка".
24.00 Меламанія майстра музыкі. Канцэрт "У фонд прынца Чарльза".

ТБ-6 Масква

6.00, 8.00, 13.50, 18.00, 20.00, 22.45 Шэсць навін.
9.05 Клуб адзінокіх сэрцаў.
9.40 Вы — відавочца.
10.20, 12.25 Тэлемагазін "Дзякуй за пакупку!"
11.00 "Ералаш".
11.25, 18.15 Серыял "Рабыня Ізаўра".
12.05, 24.00 Знак якасці.
19.05 Ток-шоу "Прафесія": "Рэкламіст".
20.15 Серыял "Дынастыя II (Сям'я Колбі)".
21.10 Тыя Хто.
21.45 Дэтэктыўны серыял "Новыя мсціўцы".
22.35 Шоу Бені Хіла.

8-ы канал

18.00 Мапет-шоу.
18.30 Фільм І. Бергмана "Сёмая пячатка".
20.00 Мульт-планета. "Тры маленькія парасяці".
20.30 Серыял "Гарац".
21.30 Часопіс "01".
22.00 М. Дуглас в маст. фільме "Амерыканскі прэзідэнт".

Спрэчка двух "кітоў" пра лёс уласных "кітоў". Відаць, за гэтай справай і пройдзе вольны час Ігара Лучанка і Эдуарда Ханка без праграм TV.

Фота Генадзя ЖЫНКОВА

Серада, 9 красавіка

Беларускае тэлебачанне

7.45 "Музычная абойма". Беларускі хіт-парад.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.10 "Дзівак". Дак. фільм.
8.20 Беларускі мерыдыян.
8.40 Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак.
9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 11 клас. "Народная трагедыя". В. Быкаў і яго аповесць "Знак бяды".
9.40 Дзіцячы сеанс. "Уся справа ў капелюшы". Забаўляльна-пазнавальная гульня-віктарына.
10.10 Абібок.
10.40 Вока. Пра рэкламу і не толькі...
11.00 "Вежы Фолці". Тэлесерыял (Вялікабрытанія).
11.55 Відзьма-нявідзьма.
13.00, 15.00 Навіны.
15.15 Відэакурс французскай мовы.
15.45 "Наконадні будучыні", "Тэлек-шоу".
16.10 Вастраў натхнення. "Я малюю".
16.25 Тэлеанонс.
16.30 Роднае слова. "Кнігазбор".
17.00 Музычны антракт.
17.10 Творцы. Манументаліст Уладзімір Крываблоцкі.
17.40 Эканамікст.
17.50 "Музычная абойма".
18.00 Навіны (з сурдаперакладам).
18.20 "Вежы Фолці". Тэлесерыял.
19.15 Тэма дня.
19.35 Цёмны пакой. "Дасье".
20.00 Ток-шоу "Гэта мая работа". Прафесія — лёцікшчык.
20.25 Аўта-парк.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.45 "Цэптэр" з місіяй здароўя па ўсяму свету".
21.50 "Бляск і ўбоства куртызанак". 4-я серыя.
23.00 Каралеўскае паляванне.
23.40 Навіны.

ГРТ

11.00, 14.00, 17.00, 23.20 Навіны.
11.15 "Мушкецёры праз дваццаць гадоў". 2-я серыя.
12.40 Леанід Якубовіч у тэлегульні "Кола гісторыі".
13.25 Служу Расіі!
13.55, 20.40, 0.05 Праграма перадач.
14.20 "Легенды вострава скарбаў". Мультсерыял.
14.45 Кактус і К.
14.55 До-мі-соль.
15.15 Кліч джунгляў.
15.40 "Ніка і яго сябры". Маладзёжны серыял.
16.10 ...Да шаснаццаці і старэй.
16.35 Вакол свету.
17.20 "Дзяўчына па імені Лёс". Серыял.
18.05 Надвор'е.
18.10 Гадзіна пік.
18.35 "Адгадай мелодыю". Тэлегульня.
19.00 "У пошуках страчанага". Сара Манцьель.
19.45 "Спакойнай ночы, малышы!"
20.00 Час.
20.45 Смехапанарама. Вядучы — Я. Петрасян.
21.20 Футбол. "Аякс" (Галандыя) — "Ювентус" (Італія).
23.20 Прэс-экспрэс.
23.30 Футбол. Рэпартаж аб матчы "Барусія" (Германія) — "Манчэсцер Юнайтэд" (Англія).

Расія

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
8.35 L-клуб.
9.10—10.15 "Санта-Барбара".
13.20 Ці-маркет.
13.25 Аўтограф.
13.30 Тэатр маёй памяці. Праграма В. Смехава.
13.55 Ноу-хаў.
14.10 Іваноў, Пятроў, Сідараў і іншыя.
14.50 Суайчыннікі.
15.20 Экспавеснік.
15.30 "Клубнічка". Тэлесерыял.
16.15 Там-там навіны.
16.25 Лукамор'е.
16.50 Пагляздзі на сябе.
17.00 Ваша права.
17.15 Людзі, грошы, надзеі...
17.45 Расіяне.
18.05 "Санта-Барбара".
19.35 Добры вечар.
20.20 "Крымінальны квартэт". Маст. фільм.
22.35 Подыум д'Арт.
23.15 Кафэ "Абломаў".

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 "Гісторыя кахання". Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.35 Парады садаводам.
14.10 Асабістая справа.
14.45 "Вяртанне ў "Адзінокі голуб".
15.35, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
16.10 Яшчэ адна Расія.
16.55 "...Раўняецца каханне".
17.30 Тэлемагазін.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 "Гісторыя кахання". Серыял.
20.10 Узлётная паласа.
21.00 "Вяртанне ў "Адзінокі голуб".
22.05 Падзея.
22.20 Спартыўны агляд.
22.30—23.20 "Тэлекампакт". Музычнае шоу.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.15 Ранак.
9.30 "Жаночыя гісторыі "Доктар Куін, жанчына-ўрач" (ЗША).
10.30, 17.30 Праграма для дзяцей "Вуліца Сезам".
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Адкрыты свет.
13.20 Вялікая "Часінка".
15.35 Дыстанцыя 60.
16.35 Кінатэатр юнага гледача. "Блакітнае дрэва". Маст. фільм.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.05 Свет кіно. "Апанатанасць". Маст. фільм (ЗША).
20.30 Рускі альбом.
21.45 "Круты Уокер: правасуддзе па-тэхаску".
22.40 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Начная "Часінка".

ТБ-6 Масква

6.00, 8.00, 13.50, 18.00, 20.05, 22.45 Шэсць навін.
6.10, 23.10, 0.20 Дыск-канал.
8.30 Шоу Івана Дэмідава "Абоз".
9.25, 20.15 Серыял "Дынастыя II (Сям'я Колбі)".
10.25, 12.25 Тэлемагазін "Дзякуй за пакупку!"
11.00 Ералаш.
11.25, 18.10 Серыял "Рабыня Ізаўра"
12.05, 24.00 Знак якасці.
19.05 Ток-шоу "Я сама": "Залатая ліхаманка".
21.10 Тыя Хто.
21.40 Дэтэктыўны серыял "Новыя Мсціўцы".
22.35 Шоу Бені Хіла.

8-ы канал

18.00 Мапет-шоу.
18.30 Іва Паер у маст. фільме "Давід і Галіаф".
20.00 Мульт-планета. "Тры маленькія парасяці".
20.25 Даведачная служба-экспрэс.
20.30 Серыял "Гарац".
21.30 Паліскоп.
21.45 Аль Пачына ў маст. фільме "Мэрыя".

Чацвер, 10 красавіка

Беларускае тэлебачанне

Тэхнічная прафілактыка да 15.49
16.00 Педагагічны экран. Літоўская школа на Беларусі.
16.30 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 11 клас. "Старонкі незабыўнай даўніны". У. Караткевіч і яго раман "Каласы пад сярпом тваім".
17.00 Музычны антракт.
17.10 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.40 Эканамікст.
17.50 "Музычная абойма".
18.00 Навіны.
18.20 "Вежы Фолці". Тэлесерыял.
19.15 Тэма дня.
19.35 Вясна сялянскіх клопатаў. Гродзенская вобласць.
19.50 "АРТ-клуб". Прэм'ера рэжысёра Мікалая Пінігіна.
20.25 Музычны антракт.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.50 "Тэлебарометр". Прагноз надвор'я.
22.05 "Бляск і ўбоства куртызанак". 5-я серыя.
23.15 "Крок". Праграма для моладзі.
23.45 Чэмпіянат Беларусі па настольнаму тэнісу. Фіналы.
0.15 Навіны.

ГРТ

11.00, 14.00, 17.00, 23.05 Навіны.
11.15 "Мушкецёры праз дваццаць гадоў". 3-я серыя.
12.35 Футбол. "Барусія" (Германія) — "Манчэсцер Юнайтэд" (Англія).
13.55, 20.40, 24.00 Праграма перадач.
14.20 "Легенды вострава скарбаў". Мультсерыял.
14.45 "Востраў Чунга-Чанга".
15.05 До-мі-соль.
15.40 "Ніка і яго сябры". Маладзёжны серыял.
16.10 ...Да шаснаццаці і старэ.
16.35 Вакол свету.
17.20 "Дзяўчына па імені Лёс". Серыял.
18.00 Надвор'е.
18.05 Гадзіна пік.
18.30 Джэнтльмен-шоу.
19.00 Мая сям'я: як зарабіць грошы.
19.45 "Спакойнай ночы, малышы!"
20.00 Час.
20.45 Сафі Ларэн, Марчэла Мастраяні і Кім Бесінджэр у фільме "Гатовая сукенка (Высокая мода)" (1995 г.)
23.15 Фестываль эстраднай песні ў Сан-Рэма.

Расія

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
9.10—10.15 "Санта-Барбара". Маст. фільм.
13.20 Ці-маркет.
13.25 Аўтограф.
13.30 Царская ложа.
14.10 Іваноў, Пятроў, Сідараў і іншыя.
14.50 На парозе стагоддзя.
15.20 Ваш партнёр.
15.25, 23.40 Тавары — поштай.
15.30 "Клубнічка". Тэлесерыял.
16.15 Там-там навіны.
16.25 Лукамор'е.
16.50 Пагляздзі на сябе.
17.00 "Цёмная" для А. Волкава.
17.15 Выбраныя.
17.45 Расіяне.
18.05 "Санта-Барбара". Маст. фільм.
19.35 Добры вечар.
20.20 Куміры мінулых гадоў. Л. Смірнова ў фільме "Маё каханне".
21.45 "Востраў". Мультфільм для дарослых.
22.35 "Бэла". Да юбілею Б. Ахмадулінай.
23.00 Па вашых лістах.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 "Гісторыя кахання". Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.35 Парады садаводам.
14.10 Праграма "Без назвы" прадстаўляе "Зорны розыгрыш".
14.45 "Забойствы на вуліцы Морг". Маст. фільм (ЗША). 1-я серыя.
15.35, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
16.05 Дом кіно. Алег Табакоў, Уладзімір Машкоў, Яўгеній Міронаў, Алег Меншыкаў.
16.50 Дзіцячае ТБ. "Каша-малаша", "Тры колы, фаліянт і..."
17.30 Тэлемагазін.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 "Гісторыя кахання". Серыял.
20.10 "Кахаю". Спявае Т. Аўсіенка.
21.00 "Забойствы на вуліцы Морг". Маст. фільм (ЗША). 1-я серыя.
22.05 Падзея.
22.20 Спартыўны агляд.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.15 Ранак.
9.30 Жаночыя гісторыі. "Доктар Куін, жанчынаўрач".
10.30, 17.30 Праграма для дзяцей. "Вуліца Сезам".
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Адкрыты свет.
13.20 Вялікая "Часінка".
15.35 "Дыстанцыя 60 + "Шчаўчок".
16.35 Кінатэатр юнага гледача. "Блакітнае дрэва". Маст. фільм.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.05 Свет кіно. Мікі Рурк і Стывен Балдуін у фільме "Час падзення" (ЗША).
20.45 Рускі альбом.
21.45 "Круты Уокер: правасуддзе па-тэхаску.
22.40 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Начная "Часінка".
24.00 Кіно не для ўсіх. Джан-Марыя Валантэ, Паола Баначэлі ў фільме Франчэска Розі "Хрыстос спыніўся ў Эболі" (Францыя—Італія).

ТБ-6 Масква

6.00, 8.00, 13.50, 18.00, 20.00, 22.45 Шэсць навін.
6.10, 23.10, 0.20 Дыскканал.
7.45, 10.15 Аптэка.
8.10 Прыватны выпадак.
8.25 Гумарыстычная праграма "Назло рэкордам!"
8.50 Серыял "Па слядах Усёмагутных": "Загубленая ў джунглях горада".
9.20, 20.15 Серыял "Дынастыя II (Сям'я Колбі)".
10.25 Праграма А. Паліткоўскага.
11.00 "Ералаш".
11.25, 18.10 Серыял "Рабыня Ізаўра".
12.05, 24.00 Знак якасці.
12.25 Тэлемагазін "Дзякуй за пакупку!"
19.05 Ток-шоу "Зрабі крок".
21.10 Тыя Хто.
21.40 Дэтэктыўны серыял "Новыя Мсціўцы".
22.30 Шоу Бені Хіла.

8-ы канал

18.00 Мульт-планета.
18.15 Х. Форд у маст. фільме "Што датычыць Генры".
20.00 Класіка У. Дыснея. "Легенда аб спячай лашчыне".
20.30 Серыял "Горац".
21.30 Музычны канвеер.
22.00 М. Стрып у маст. фільме "Да і пасля".

Пятніца, 11 красавіка

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.10 "Тэлебарометр". Прагноз надвор'я.
8.20 Аўта-парк.
8.30 Бархатны сезон. Музычна-забаўляльная праграма.
9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 11-ы клас. "Старонкі незабыўнай даўніны". У. Караткевіч і яго раман "Каласы пад сярпом тваім".
9.30 Дзіцячы сеанс. "Адчыненае акно", "Адна кропля". Мультфільмы.
9.50 "Вежы Фолці". Тэлесерыял.
10.45 Каралеўскае паляванне.
11.30 "Гісторыі знакамітых уцёкаў". Тэлесерыял (Францыя—Італія). 1-я серыя.
12.25 Зорная ростань. Тэлеконкурс маладых артыстаў эстрады.
13.00 Навіны.
15.00 Навіны.
15.15 Відэакурс французскай мовы.
15.45 "Пераход". Перадача для падлеткаў.
16.15 "Азарычы — сумная памяць вайны". Тэленарыс.
16.50 Эканамікст.
17.00 Да Міжнароднага дня вызвалення вязняў фашысцкіх канцлагераў. Канцэрт хору ветэранаў Палаца культуры Белсаўпрофа.
17.30 "Каложская царква". Дак. фільм.
17.50 "Музычная абойма".
18.00 Навіны (з сурдаперакладам).
18.20 "Гісторыі знакамітых уцёкаў". Тэлесерыял. 1-я серыя.
19.15 Тэма дня.
19.35 Творцы. Паэт Раман Тармола-Мірскі.
20.00 "У джазе толькі дзяўчаты". Забаўляльная праграма.
20.25 Музычны антракт.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.50 Л. Касаткіна ў маст. фільме "Помні імя сваё".
23.40 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.
0.10 Навіны.

ГРТ

11.00, 14.00, 17.00, 22.55 Навіны.
11.15 "Мушкецёры праз дваццаць гадоў". 4-я серыя.
12.55 Джэнтльмен-шоу.
13.25 "Дзядзька Сцёпа — міліцыянер", "Разнакаляровая гісторыя". Мультфільмы.
13.55, 20.40, 1.10 Праграма перадач.
14.20 "Легенды вострава скарбаў", Мультсерыял.
14.45 Фільм-казка "Каралеўства крывых люстэркаў".
16.05 ...Да шаснаццаці і старэй.
16.30 Магія: свет звышнатуральнага.
17.20 "Дзяўчына па імені Лёс". Серыял.
18.10 Надвор'е.
18.15 Чалавек і закон.
18.45 Поле цудаў.
19.45 "Спакойнай ночы, малышы!"
20.00 Час.
20.45 Вялікія сышчыкі: Каломба ў дэтэктыве "Сцівен Спілберг спяшаецца на дапамогу".
22.10 Погляд.
23.05 Начная кіназала. Квенцін Таранціна ў містычным трылеры "Ад заходу да світанку".

Расія

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
9.10—10.15 "Санта-Барбара". Маст. фільм.
13.20 Ці-маркет.
13.25 Аўтограф.
13.30 Момант ісціны.
13.55 Рэпарцёр.
14.10 Іваноў, Пятроў, Сідараў і іншыя.
14.50 Залатая карта Расіі.
15.20 Паліха, 14.
15.25, 23.55 Тавары — поштай.
15.30 "Клубнічка". Тэлесерыял.
16.15 Там-там навіны.
16.25 Лукамор'е.
16.45 Пагляддзі на сябе.
17.00 Нічога, акрамя...
17.15 Парламенцкі веснік.
17.45 Расіяне.
18.05 "Санта-Барбара". Маст. фільм.
19.35 Добры вечар.
20.20 Гісторыі кахання. "Вельмі верная жонка". Маст. фільм.
21.45 "Леў і бык". Мультфільм для дарослых.
22.35 Ціхі дом. Праграма С. Шолахава.
23.15 Начны экспрэс.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 "Гісторыя кахання". Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.35 Парады садаводам.
14.10 Ток-шоу "Наўздагад". Г. Хазанаў.
14.45 "Забойствы на вуліцы Морг". 2-я серыя.
15.35, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
16.10 Іграе піяніст Данг Тхай Шон.
16.30 "На струнах памяці". Да юбілею квартэта імя С. Танеева.
16.55 Зебра.
17.30 Тэлемагазін.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 "Гісторыя кахання". Серыял.
20.10 "Чорны кот". Мастацка-публіцыстычная праграма.
21.00 "Забойствы на вуліцы Морг". Маст. фільм (ЗША). 2-я серыя.
22.05 Падзея.
22.20 Спартыўны агляд.
22.30 Як быць каханымі.
23.10 "Фрэйд". Серыял (Вялікабрытанія). 2-я серыя.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.15 Ранак.
9.30 Жаночыя гісторыі. "Доктар Куін, жанчынаўрач".
10.30 Праграма для дзяцей. "Вуліца Сезам".
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Адкрыты свет.
13.20 Вялікая "Часінка".
15.35 Дыстанцыя 60.
16.35 Маст. фільм "Блакітнае дрэва".
17.30 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.05 Камедыя "Дама з папугаем".
21.45 "Круты Уокер: правасуддзе па-тэхаску".
22.40 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Начная "Часінка".
23.45 Свет кіно. "О, Серафіна". Маст. фільм (Італія).

ТБ-6 Масква

6.00, 8.00, 13.50, 18.40, 20.50, 23.20 Шэсць навін.
6.10, 23.45, 0.55 Дыскканал.
6.40, 13.20 Мультсерыял "Вецер у вербах".
7.45, 10.15 Аптэка.
8.10 Прыватны выпадак.
8.30 Ток-шоу "Маё кіно" з Віктарам Мярэжкам.
9.25 Серыял "Дынастыя II (Сям'я Колбі)".
10.25, 12.45 Тэлемагазін "Дзякуй за пакупку!"
11.00 Томі Лі Джонс у фільме "Красавіцкая раніца" (ЗША).
18.10 Вы — відавочца.
18.55 Маст. фільм "Адзел па расследаванню забойстваў" (ЗША).
21.00 Клуб "12 капеек".
21.30 Л. Кураўлёў і В. Ізотава ў дэтэктыве "Прыгавор" (Расія—ЗША).

8-ы канал

18.00 Мульт-планета.
18.15 Для дзяцей. "Кніга джунгляў".
20.00 Класіка У. Дыснея.
20.25 Даведачная служба-экспрэс.
20.30 Sport-action.
21.45 Фільм Ежы Гофмана "Знахар".

Субота, 12 красавіка

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 Здароўе. Парады анколага.
8.45 "Востраў натхнення".
9.05 Праграма мультфільмаў кінастудыі "Беларусьфільм": "Ты мяне не бойся", "Як дзед за дажджом хадзіў", "Мая мама — чараўніца".
9.35 Чэмпіянат Беларусі па спартыўных танцах.
10.10 Урокі Наталлі Навасжылавай.
10.40 "Рэгіён". Перадача з Гомеля.
11.10 Лёс мой і надзея. Сацыяльная рэабілітацыя інвалідаў.
11.40 "Музычная абойма". Вынікі тыдня.
11.55 "Сусвет". Беларусь і касманаўтыка.
12.30 Шматгалоссе. Народы Беларусі: гісторыя, культура, быт.
13.00 Радавод. "Што ні край, то свой звычай" (Польшча).
13.15 Тэлеспорт.
14.00 "Усе мы родам з дзяцінства". III Усебеларускі тэлефестываль юных талентаў. Віцебская вобласць.
15.00 Навіны.
15.20 "Агледзіны". Кароткаметражны фільм Беларускага тэлебачання.
15.55 "Рызыка-версія". Тэлегульня.
16.25 Беларускі дом. Мастацка-публіцыстычная праграма.
17.00 Футбол. Чэмпіянат Беларусі. "Тарпеда" (Мінск) — "Дынама-93". 2-гі тайм.
17.50 Галерэя. Мастак Рыгор Несцераў.
18.25 Зорная ростань. Гала-канцэрт маладых артыстаў эстрады.
20.15 Гісторыя кахання.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.45 Чэмпіянат свету па хакею. Беларусь — Данія. 2-гі і 3-ці перыяды. Трансляцыя з Польшчы.
23.30 А. Табакоў у маст. фільме "Карабель прышэльцаў".
1.05 Відэьма-нявідзьма.

ГРТ

7.00 Касмічныя прыгоды ў фільме "Масква—Касіяпея".
8.25 Мультсерыял.
8.45 Хатняя бібліятэка.
9.00, 14.00, 17.45 Навіны.
9.10 Слова пастыра.
9.30 Не зявай!
10.00 Ранішняя пошта.
10.35 Смак.
10.55 Праграма "Запрашэнне да музыкі".
11.35 Фільм "Дарагі мой чалавек".
13.25 Відавочнае — неверагоднае.
13.55, 20.50, 0.40 Праграма перадач.
14.20 Ток-шоу "Паехалі!"
15.00 Мультфільм.
15.15 У свеце жывёл.
15.55 Футбол. "Дынама" (Масква) — "Ростсельмаш" (Растоў-на-Доне).
18.00 Надвор'е.
18.05 "Каламбур".
18.40 Серыял "Згубленыя ў часе" Сціваена Кінга.
19.45 "Спакойнай ночы, малышы!"
20.00 Час.
20.55 "Залатая серыя". Фільм "Утаймаванне агню".
0.00 Сафія Ратару ў канцэртнай праграме "Куміры, куміры..."

Расія

8.05 Мемарына. Тэлегульня.
8.30 Клуб "Адрэналін".
8.45 Добрай раніцы, краіна!
9.30 У свеце жывёл.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Хочаце здымацца ў кіно?
10.55 Рамансіяда-97.
11.05 Лепшыя гульні НБА.
12.00 Ананімныя субяседнікі.
12.30 Паэт у Расіі — больш, чым паэт.
13.00 Весткі пра...
13.25 "Расія ў вайне. Кроў на снезе". Фільм 1-ы.
14.20 Караоке па-руску.
14.50 Двайны партрэт.
15.15 Бясконцае падарожжа.
15.45 Мужчына і жанчына.
16.30 Тэлескоп.
17.10 Канцэрт А. Градскага.
19.00 Весткі.
19.35 Сам сабе рэжысёр.
20.10 "Маўклівы партнёр". Маст. фільм (ЗША).
22.15 Момант ісціны.
23.10 Рэпарцёр.
23.25 — 0.18 Праграма "А".

Санкт-Пецярбург

9.05 "Гонар маю". Ваенны агляд.
9.35 "Усе мы — суседзі". Тэлефільм (Германія).
10.05 "Інспектар Гэджэт". Мультсерыял (Францыя).
10.30 "Каралавы трохвугольнік". Дак. серыял (Вялікабрытанія).
11.20 Ток-шоу "Наўздагад". М. Ульянаў.
11.55, 13.55, 15.55, 18.55 Інфарм ТБ.
12.10 Да 60-годдзя Пецярбургскага ТБ. Залаты фонд. Яфім Капелян.
14.10 Яшчэ адна Расія.
14.40 "Тэатральная правінцыя?.." Волгагда.
15.10 Гістарычныя расследаванні.
16.10 Спартыўны агляд.
16.30 Гульня "Лато-бінга".
17.30 Тэлемагазін.
18.40 Вялікі фестываль.
19.20 Мультфільм для дарослых "Парыжскі дождж".
19.35 "Ананасы ў шампанскім". Прэм'ера тэлевізійнага спектакля паводле твораў І. Севяраніна.
20.55 Свецкая хроніка.
21.10 Блеф-клуб.
21.50 "Парад парадаў" прадстаўляе Вячаслава Малежыка.
22.35 Экспрэс-кіно.
22.55—0.20 "Паветраны пацалунак". Прэм'ера маст. фільма (Расія).

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 Мультсерыял "Дынасаўрык па імені Дзінк".
9.30 Тэлегульня "Зразумей мяне".
10.00 Свет прыгод і фантастыкі. Маст. фільм "Легенда пра згублены горад".
10.45 Ад "Вінта".
11.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Хакей. Чэмпіянат Расіі. Фінал.
14.30 "Панарама" з Усеваладам Аўчыннікавым.
16.00 Рускі альбом.
16.30 Мультсерыял "Чалавек-павук".
17.00 Час "Ч" з Вольгай Кучкінай.
17.30 Дог-шоу. Я і мой сабака.
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.30 Герой дня без гальштука.
18.55 Свет кіно. П'ер Пышар і Джэйн Біркін у фільме Клода Зідзі "Ён пачынае злавацца" (Францыя).
20.45 "Лялькі".
21.45 Надоечы-67.
22.30 Суботняе шоу Мікалая Фаменкі "Імперыя страсці".
23.10 "Футбольны клуб" прадстаўляе чэмпіянат Расіі. 5-ы тур.
24.00 Начны канал. "Плейбой-шоу".

ТБ-6 Масква

6.00, 7.00, 18.05, 20.05 Шэсць навін.
6.10 Музыка кіно. Песні з к/ф С. Салаўёва.
6.30 Клуб "12 капеек".
7.10, 23.20 Дарожны патруль.
7.25 Дзіцячы сеанс. "Здравяк".
9.00 "Том, Джэры і іх сябры". Мультфільмы.
9.55 Праграма для дзяцей "Гэта мы не праходзілі!"
10.25 Серыял аб прыродзе "Дзікая прырода Аўстраліі".
11.25 Адкрыцці тыдня.
12.00 Кіноканал "Кінескоп".
13.05 Дыск-канал для дзяцей.
13.55 Ток-шоу "Я сама!: "Залатая ліхаманка".
14.55 Ток-шоу "Прафесія": "Касманаўт".
15.50 Клуб адзінокіх сэрцаў.
16.20 Прыгодніцкі серыял "Згублены свет".
17.15 Парыж, Парыж.
17.45 Кінападрабязна.
18.15 Зоркі эстрады. Тацяна Буланава.
18.55 Скандалы тыдня.
19.30 Гумарыстычная праграма "ОСП-студыя".
20.15 Сатырычны кіначасопіс "Фіціль".
20.30 Алег Стрыжэнаў у фантастычнай камедыі "Яго звалі Роберт".
22.20 Шоу Івана Дзямідава "Абоз".
23.45 Дыск-канал. Леў Лешчанка.
0.50 Начны сеанс. "Шалёны ўік-энд дзяўчат-балельшчыц".

8-ы канал

15.00 Хрысціянская праграма.
15.30 Навукова-папулярны экран.
15.45 Дак. фільм "Марскі дэсант".
16.30 Свет прыгод. Маст. фільм "У цэнтр Зямлі".
18.00 КВЗ-люкс.
18.30 Залаты фонд. Мультфільм "Казка пра цара Салтана".
19.30 На-лі-вай!
20.00 Маргарэт Лі ў маст. фільме "Самсон і піраты".
21.30 Паліскоп.
21.45 Hi-Fi music.
22.15 Ж.-К. Ван Дам у маст. фільме "Леон".

Нядзеля, 13 красавіка

Беларускае тэлебачанне

8.00 "Кактэйль па нядзелях".
9.00 Тэлебом.
9.30 Мульцiклуб.
10.00 Вяршыня свету. Тэлевікгарына.
10.35 "Усё нармальна, мама!" Забаўляльная праграма.
11.05 Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак.
11.25 Арсенал. Праграма для вайскоўцаў.
11.55 "Вайна ў паветры". Дак. серыял (ЗША).
12.20 Вяскоўцы. Магілёўскі раён.
12.50 Вострaў натхнення. "Насустрач".
13.30 Алімп.
13.50 Існасць. Духоўная праграма.
14.20 "Залатыя ключы". Тэлефестываль народнай творчасці.
15.00 Навіны.
15.15 Бон тон. Тэлечасопіс моды.
15.45 Тэлеанонс.
15.50 "Ліса". Мультфільм для дарослых.
16.00 Творчы вечар кампазітара Мікалая Сацуры.
17.25 Творчае маладзёжнае аб'яднанне "Крок". "Оскар". Тэлегульня.
18.00 Бархатны сезон. Музычна-забаўляльная праграма.
18.30 Абібок.
19.05 Ток-шоу "Карамболь" з удзелам артыста Юрыя Якаўлева.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Тэлеанонс.
20.55 Чэмпіянат свету па хакею. Беларусь—Польшча. Трансляцыя з Польшчы.
23.30 "Сінема". Маст. фільм М. Карнэ "Цудоўны візіт" (Францыя—Італія).

ГРТ

7.00 Касмічныя прыгоды ў фільме "Падлеткі ў Сусвеце".
8.25 Мультфільмы.
9.00, 14.00, 23.45 Навіны.
9.15 "Бесталковыя заметкі".
9.30 Пакуль усе дома.
10.10 Ранішняя зорка.
11.00 Служу Расіі!
11.30 Іграй, гармонік, любы!
12.00 Правінцыяльныя гісторыі.
12.20 Серыял "Падводная адысея каманды Кусто".
13.20 Смехапанарама.
13.55, 20.35, 23.55 Праграма перадач.
14.20 Серыял "Сімфанічныя тайны".
14.45 Клуб падарожнікаў.
15.30 Вяртанне Траццякоўкі.
15.55 Мультфеерверк.
16.40 "Адзін на адзін".
17.10 Шчаслівы выпадак.
18.00 Надвор'е.
18.10 Клуб "Белы папугай".
19.00 Серыял "Згубленыя ў часе" Сціваена Кінга.
19.50 Кінаафіша.
20.00 Час.
20.40 Футбольны агляд.
21.00 Маст. фільм "Крымінальнае чытанне".

Расія

8.10 "Солці". Тэлесерыял (ЗША).
8.35 Ва ўсіх на вуснах.
8.50 Добрай раніцы, краіна!
9.30 Прысяга.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Рускае лато.
10.55 Мода.
11.00 Кніжная лаўка.
11.25 Наш сад.
11.50 Музыка на дэсерт.
12.05 Чалавек на Зямлі.
12.30 Сад культуры.
13.00 Весткі.
13.25 "Расія ў вайне. Кроў на снезе". Фільм 2-гі.
14.20 Чароўны свет Дыснея. "Кранўты", "Аладзін".
15.15 Рэпартаж ні аб чым.
15.30 Доўгань-шоу.
16.00 Увесь свет. Праграма Л. Млечына.
16.40 Вечар з А. Гурновым. "Гарачая тэма".
16.55 "Адзін супраць усіх". Тэлегульня.
17.10 Дзіўны свет.
17.20 L-клуб.
17.55 РТР у гасцях у тэлегледачоў.
18.10 "Аншлаг" прадстаўляе.
18.40 "Сітуацыя". Інтэрактыўнае кіно.
19.00 Люстэрка.
20.00 "Гарадок". Забаўляльная праграма.
20.35 Футбол без межаў.
21.05 Нобелеўская лаўрэаты. Прэм'ера фільма Э. Радзінскага "Аляксандр Салжаніцын".
21.50 "К-2" прадстаўляе: праграма Сяргея Салаўёва "САС".
22.45 У Ксюшы.
23.15—0.50 "Пажытак багоў-2". Маст. фільм (ЗША).

Санкт-Пецярбург

8.30 Гаючае слова.
9.05 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
9.35 Авертайм.
10.05 "Інспектар Гэджэт". Мультсерыял (Францыя).
10.30 "Вампіры, птушкі-д'яблы і духі". Дак. серыял (Вялікабрытанія).
11.20 Раман з героем.
11.55, 14.00, 15.55, 18.55 Зваротны адлік.
12.10 "Пераклічка". Маст. фільм (Таджыкістан).
14.15 Яшчэ адна Расія.
15.10 Штрыхі да партрэта авангарда.
16.10 Спартыўная праграма.
16.40 Дзіцячае ТБ. "Паласатая музыка", "Казка за казкай".
17.30 Тэлемагазін.
18.35 Скарбы Пецярбурга. "Юнак на белым кані".
19.25 "Гэта я — дурніца". Прэм'ера маст. фільма (Расія).
20.40 "Стары і конь". Тэлефільм.
20.55 Ва ўсіх на вачах.
21.10 Ноу смокінг.
21.55 Міжнародны агляд.
22.35 — 23.55 "Рабро Адама". Маст. фільм (Расія).

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 Вуснамі немаўляці.
9.30 Тэлегульня "Зразумей мяне".
10.00 Свет прыгод і фантастыкі. Маст. фільм "Легенда пра згублены горад".
10.45 Ад "Вінта".
11.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Кніжны магазін.
12.30 Маскі-шоу: выбранае.
13.00 Камедыйны серыял. "Караліна ў Нью-Йорку" (ЗША). 2- серыя.
13.30 Кіно, кіно, кіно: навіны Галівуда.
14.00 "Алё, Фіма".
14.15 "Недацёны" Сямёна Альтава.
14.30 Тэлегульня "Свая гульня".
16.00 Наша новае кіно. "Роля".
17.30 Нядзельная праграма Мікалая Фаменкі "Руская цвікі".
18.00 Сёння ўвечары.
18.30 Дак. серыял "ХХ век. Руская тайны". Фільм 3-ці "1934 год: помста".
19.00 Серыял па выхадных. "Байкі са склепа".
20.00 Вынікі.
21.10 Свет кіно. Брыджыт Фонда і Габрыэла Бірн у фільме Джона Бэдэма "Вяртання няма" ("Мікіта" па-амерыканску) (ЗША).
23.15 Трэцяе вока.
23.55 Начны канал. "Плейбой-шоу".

ТБ-6 Масква

6.00, 7.00, 16.50 Шэсць навін.
6.10 Музыка кіно: Аляксандр Градскі.
6.30 Скандалы тыдня.
7.10, 18.00 Дарожны патруль.
7.20 Мультсерыял "Галавакружныя прыгоды Біла і Тэда".
8.15 Дзіцячы сеанс. "Залаты цюлень".
9.55 Шоу ежы "Пальчыкі абліжаш".
10.30 Гумарыстычная праграма "Назло рэкордам!"
10.55 Серыял аб прыродзе "Дзікая прырода Аўстраліі".
11.55 Канон.
12.20 Музыка кіно: Песні пра Маскву.
12.35 Ток-шоу "Музыка і прэса": "Акулы пяра". Анатоль Крупноў.
13.30 Ток-шоу "Зрабі крок".
14.25 Спорт тыдня.
14.55 Мультфільм "Уяўная опера".
15.55 Прыгодніцкі серыял "Згублены свет".
17.00 Ток-шоу "Маё кіно" з Аляксандрам Алейнікавым.
17.45 Тэлеканкрэтна.
18.20 Аналітычная праграма "Агляда́льнік".
19.05 Сатырычны кіначасопіс "Фіціль".
19.25 Д. Баніёніс, Н. Бандарчук, А. Саланіцын у фільме "Салярыс".
22.35 Шоу Бені Хіла.
23.10 Тэледыскатэка "Партыйная зона".
0.35 Дыск-канал.

8-ы канал

15.00 Хрысціянская праграма.
15.30 Маст. фільм "Уладар мух".
17.00 Сцэна Еўропы.
17.30 Калекцыя 8-га канала. Музычная праграма (Tina Turner).
18.15 Хакейныя забіякі.
18.45 Мультфільм "Горад страшылдлаў".
20.00 Серыял "Тагерт". "Жорсткія задавальненні".
21.15 Экспертыза.
21.45 Навіны "К-відэа".
22.15 Зоркі на экране. Н. Гундарава ў маст. фільме "Заложнікі д'ябла".

НЕ ЧЫТАЦЬ... А ГЛЯДЗЕЦЬ!

№ 13 5 — 11 красавіка 1997 г.

КАЛЯНДАР ТРАДЫЦЫЙНЫХ ФЕСТЫВАЛЯЎ І СВЯТАЎ УСТАНОЎ КУЛЬТУРЫ БЕЛАРУСІ

МАЙ

Міжнародны фестываль народнай музыкі "Звіняць цымбалы і гармонік"
30 мая — 1 чэрвеня, г.Паставы, Віцебская вобласць
Прымаюць удзел мастацкія калектывы і асобныя выканаўцы на народных інструментах, гармоніку, прыпевачнікі
Міністэрства культуры: (017) 223-73-63
Упраўленне культуры Віцебскага аблвыканкома: (8-021-2) 37-62-15
Аддзел культуры Пастаўскага райвыканкома: (8-021-55) 2-19-45

Міжнародны фестываль дзіцячай творчасці "Голас дзяцінства"
30 мая — 1 чэрвеня, г.Мінск, Цэнтральны дзіцячы парк імя М.Горкага
Прымаюць удзел калектывы з Беларусі, Балгарыі, краін Балтыі, Германіі, Польшчы, Чэхіі
Упраўленне культуры Мінгарвыканкома: (8-017) 221-74-97

Міжнацыянальны фестываль сямейнай творчасці "Радавод"
Май — чэрвень, г.Гомель
Прымаюць удзел творчыя сем'і Гомельскай, Бранскай, Чарнігаўскай абласцей
Упраўленне культуры Гомельскага аблвыканкома: (8-023-2) 53-51-20
Гомельскі абласны цэнтр народнай творчасці: (8-023-2) 53-30-51

V абласны фестываль хароў ветэранаў вайны і працы
г.Брэст
Прымаюць удзел хары, аматарскія аб'яднанні, клубы ветэранаў
Брэсцкі абласны грамадска-культурны цэнтр: (8-016-2) 26-61-60, 26-41-53, 26-36-86

Абласное свята народнага танца
г.Віцебск
Прымаюць удзел танцавальныя калектывы ўстаноў культуры
Упраўленне культуры Віцебскага аблвыканкома: (8-021-2) 37-62-15
Віцебскі абласны цэнтр народнай творчасці: (8-021-2) 36-43-64

XIII абласны злёт юных талентаў Міншчыны
г.Мінск
Прымаюць удзел юныя паэты вобласці
Мінская абласная бібліятэка імя А.Пушкіна: (8-017)
Аддзел культуры Лагойскага райвыканкома: (8-274) 236-84-84

Абласное свята духавой музыкі "Мінскі вальс"
г.Валожын, Мінская вобласць
Прымаюць удзел самадзейныя духавыя аркестры
Аддзел культуры Валожынскага райвыканкома: (8-272) 5-55-45
Мінскі абласны цэнтр народнай творчасці: (8-017) 239-67-02

Фестываль дзіцячых эстрадных калектываў "Жаўрукі Багрыма"
Май—чэрвень, в.Крошын, Баранавіцкі раён, Брэсцкая вобласць
Прымаюць удзел дзіцячыя эстрадныя калектывы, выканаўцы эстраднай песні
Аддзел культуры Баранавіцкага гарвыканкома: (8-016-34) 2-49-62

Гарадскі фестываль нацыянальных культур
г.Гомель
Прымаюць удзел творчыя калектывы нацыянальных меншасцяў
Аддзел культуры Гомельскага гарвыканкома: (8-023-2) 53-15-80

Гарадскі фестываль юных талентаў "Правінцыя—97"
г.Светлагорск, Гомельская вобласць
Прымаюць удзел дзіцячыя і юнацкія калектывы, індывідуальныя выканаўцы
Аддзел культуры Светлагорскага гарвыканкома: (8-023-42) 2-22-80

Гарадское свята "Магілёву — 730 год"
23—25 мая, г.Магілёў
Прымаюць удзел самадзейныя калектывы ўстаноў культуры
Упраўленне культуры Магілёўскага гарвыканкома: (8-022-2) 25-29-80

Свята сямейнай творчасці
15 мая, г.п.Ганцавічы, Брэсцкая вобласць
Прымаюць удзел сямейныя аматарскія калектывы
Аддзел культуры Ганцавіцкага райвыканкома: (8-016-46) 2-15-45, 2-21-48

Раённае свята мастацтваў "Браслаўскія зарніцы — 97"
г.Браслаў, Віцебская вобласць
Прымаюць удзел калектывы мастацкай самадзейнасці
Аддзел культуры Браслаўскага райвыканкома: (8-021-53) 2-26-51

Раённае свята, прысвечанае Кірылу Тураўскаму
11 май, г.п.Тураў, Гомельская вобласць
Прымаюць удзел рэлігіёзныя дзеячы, творчыя калектывы вобласці, раёна
Аддзел культуры Жыткавіцкага райвыканкома: (8-023-53) 2-12-80

Раённы фестываль дзіцячай творчасці "Цудоўная краіна Несцерка"
Гомельскі раённы Дом культуры
Прымаюць удзел дзіцячыя калектывы і індывідуальныя выканаўцы
Аддзел культуры Гомельскага райвыканкома: (8-023-222) 3-22-80

Раённае свята танца "Рагачоўскі карагод"
Рагачоўскі раён, Гомельская вобласць
Прымаюць удзел танцавальныя калектывы
Аддзел культуры Рагачоўскага райвыканкома: (8-023-39) 2-12-80

Раённае этнаграфічнае свята для дзяцей "Кола года"
г.п.Быхаў, Магілёўская вобласць
Прымаюць удзел дзіцячыя калектывы, студыі, аб'яднанні
Быхаўскі раённы Дом народнай творчасці: (8-022-31) 2-21-65

Раённы фестываль народнай творчасці "Веснавыя колеры"
в.Вязье, Асіповіцкі раён, Магілёўская вобласць
Прымаюць удзел калектывы мастацкай самадзейнасці, асобныя выканаўцы
Аддзел культуры Асіповіцкага райвыканкома: (8-022-35) 2-25-45

Раённае свята "Грай, гармонік"
г.п.Касцюковічы, Магілёўская вобласць
Прымаюць удзел калектывы мастацкай самадзейнасці, асобныя выканаўцы
Аддзел культуры Касцюковіцкага райвыканкома: (8-022-45) 2-15-58

Раённы фестываль юных музыкантаў "Сымон-музыка"
г.Стоўбцы, Мінская вобласць
Прымаюць удзел юныя музыканты-выканаўцы
Аддзел культуры Стаўбцоўскага райвыканкома: (8-217) 5-55-45

НЯХАЙ ЖЫВЕ МОДА НА НАРОДНЫ СТРОЙ І НАРОДНУЮ СТРАВУ!

(Многа незвычайнага вы можаце пабачыць і пакаштаваць самі)

За акном ішоў снег, пляла белыя карункі завіруха, а ва ўтульных пакоях Лепельскага Дома рамёстваў дзяўчаткі і хлопчыкі стваралі Прыгажосць. Тут, пад адным дахам працуюць гурткі традыцыйных беларускіх мастацтваў: ткацтва, ганчарства, саломапляцення, выцінанкі... Незвычайная цеплыня, якая прамянілася ад народных вырабаў, што проста на вачах выходзілі з пад спрытных рук маладых умельцаў, ахутвала сэрцы чыноўных мужоў першароднай, як кажуць "ад самой зямлі" — пяшчотай.

А мужы сабраліся ў 20-тысячным раённым цэнтры не толькі дзеля таго, каб адчуць гэтую пяшчоту, а дзеля таго, каб падумаць, як захаваць яе для нашчадкаў.

27 — 28 красавіка ў Лепелі праходзіла выязное пасяджэнне калегіі Міністэрства культуры па праблемах падтрымкі і захавання традыцыйнай культуры Беларусі, на якое былі запрошаны кіраўнікі ўпраўленняў культуры аблвыканкамаў і райвыканкамаў, дырэктары метадычных цэнтраў, прадстаўнікі творчых саюзаў. Лейтматывам усіх мерапрыемстваў былі трывога за сучасны стан традыцыйнай культуры і рашучасць знайсці шляхі, каб падтрымаць нашую народную культуру.

Вельмі паказальным у гэтым плане была тэматычная праграма па абрадавых матывах Лепельшчыны "Каса — дзявочая краса". Цікавы, новы падыход выявілі пастаноўшчыкі ў стварэнні гэтай праграмы. У ёй яны змаглі выдатна спалучыць дзве, здавалася б, розныя формы мастацтваў: моды (а ў прыватнасці — паказ моды) і народнага абраду. Думаецца, што гэтую праграму можна было ставіць на сцэне любога Дома культуры.

Сюжэтна яна выглядае прыкладна гэткім чынам:

У недалёкай беларускай мінуўшчыне незамужнія дзяўчаты хадзілі з даўгімі косамі і не хавалі іх пад хусткамі ці каптурамі.

1. На сцэне — даўгакосая дзяўчынка і малады статны хлопец, ён гайдае яе на арэлях. А перад імі на подыум выходзяць дзяўчаткі, апранутыя ў традыцыйныя народныя строі, якія насілі незамужнія беларусачкі.

2. Пасля дзяўчыну выдаюць замуж. Адбываецца абрад "выкупу нявесты", старэнькія бабулькі спяваюць старажытныя абрадавыя песні. Затым на подыуме — шлюбныя строі Беларусі.

3. Дзяўчына — замужам, яе косы сяброўкі закручваюць і хаваюць пад каптуром — болей ніколі яна нікому, акрамя свайго мужа, іх не пакажа.

На подыуме — дэманстрацыя народных жаночых галаўных убораў.

4. На сцэне беларуская мадонна — жанчына з дзіцем. На подыуме — паказ строяў, якія насілі замужнія беларускі.

Усё, безумоўна, суправаджаецца фальклорнай альбо фолкрокавай музыкай.

Здаецца, што паставіць гэткую дзею не вельмі складана, бо вядома, што ў старых людзей захоўваецца адзенне, якое яны насілі ў маладосці, альбо ў розных дамах культуры ці проста ў сябе ў хатах дагэтуль майстрыхі робяць народныя ўборы. Чаму ж не спалучыць сучаснасць з традыцыяй?

Як заўважылі на пасяджэнні выязной калегіі Міністэрства культуры, дзяўчына, якая на подыуме з гонарам дэманстравала народныя строі, ніколі не зможа не тое што абразіць, але і нейкім чынам прынізіць набыткі традыцыі свайго краю. Тое ж самае можна сказаць пра публіку, якой было вельмі шмат у той зале і якая ўзнагародзіла народных "модніц" доўгімі шчырымі авацыямі.

Незвычайныя спалучэнні розных відаў мастацтва дзеля прапаганды, іншымі словамі — вынаходжанне новых форм прапаганды традыцыйнай культуры — гэта адзін і даволі перспектыўны шлях падтрымкі гэтай культуры. Але на калегіі быў абмеркаваны і часткова прадэманстраваны іншы, даўно праверапы, спосаб падтрымкі традыцыйнага мастацтва — лепшым майстрам, што ўдзельнічалі ў выставе народных вырабаў, былі ўручаны грашовыя прэміі.

А каб смак традыцыйнай культуры надоўга захаваўся ў памяці ўсіх удзельнікаў калегіі, вячэру аднаго дня склалі традыцыйныя беларускія стравы.

Праўда, вы, нашыя шаноўныя чытачы, можаце самі адчуць гэта, пакаштаваўшы тыя ж стравы. Рэцэпты з буклета, выдадзенага Беларускім інстытутам праблем культуры да гэтага мерапрыемства, мы змяшчаем ніжэй.

С.М.

в.Чаросава
Знарко Ніна Вікенцьеўна, 1932 г.н.

КЛЁЦКІ З БУЛЬБЫ З "ДУШАМІ"

Чысцілі вялікую бульбу нанач. Раніцай дралі на тарцы. Адціскалі крэпка. Як адстоіцца, ваду злівалі, а ілоўку (крухмал) дабаўлялі ў дранку адціснутую, салілі, дадавалі трошкі мукі, калі ёсць, замешвалі. Парэзаць сала кавалкамі, дабавіць туды кмен, соль, цыбулю.

Начыніць гатовае дранне і зрабіць клёцкі, варыць у вадзе.

КАМЫ З ГАРОХАМ

Бульбу і гарох, які нанач намачвалі, адварывалі разам. Таўклі і запраўлялі алеем або салам. Рабілі камы.

в. В.Поўсвіж
Ганчар Ганна Сямёнаўна, 1914 г. н.

ПІРАГІ

Бульбу дралі, адціскалі, салілі. Потым садзілі гэта дранне на капусным лісце ў печ. Елі з маканнем (малако адтаплівалі, расціралі і лілі крышку салодкага).

КУЛЕШ

Закалачвалі муку, потым у кіпяток лілі і запраўлялі, хто шкваркамі, хто алеем. Было вельмі смачна!

в.Грыгаравічы
Каваленка Соф'я Рыгораўна, 1930 г.н.

МАКАНКА

Разбіць два яйкі, усыпаць крухмалу, лыжку мукі, размяшаць і ўліць у кіпячае малко. Зжарыць каўбасу, сальца. Змяшаць разам. Напячы бліноў драных або пшонных і макаць.

САЛАДУХА

Узяць ржаную муку, раскаласціць на халоднай вадзіцы ў чыгунку. Пакуль печ топіцца, у саладуху кладзем мёд і памешваем на загнеце, усе гэта грэецца. Калі печ вытапліваецца, жар выгарнуць за бок, накрыць скавародкай чыгун і закласці комін, хай уварваецца, утушваецца. Праз 2 — 2,5 гадзіны дастаць з печкі, каб ахаладзілася на зямельцы. Выліць у хлебніцу (бочачку), накрыць, каб кісла 2 дні. Потым саладуху пасаладзіць і есці з гарачай варанай бульбай.

в.Кугоні
Скамарошчанка Лідзія Уладзіміраўна, 1928 г.н.

КЛЁЦКІ (МАЛЫЯ)

Такія клёцкі гатавалі на Дзяды. Чысцілі бульбу, потым дралі яе на тарку, адціскалі, дабаўлялі соль. Ставілі ў гаршку ваду з мясам, каб варылася. Калі мяса зварыцца, качалі і кідалі туды маленькія клёцкі. Калі зварацца, то елі з мясам і юшкай.

в.Матырына
Дварко Ядвіга Феліксаўна, 1922 г.н.

ТАЎЧОНІКІ

Зварыць бульбу. Патаўчы. Дабавіць трохі мукі. Зрабіць галушкі. Спячы ў печы. Потым таўклі мак, крышылі цыбулю, салілі, усё перамешвалі. У гэта макалі галушкі і выносілі на холад, каб застылі, потым елі.

АЎСЯНЫ КІСЕЛЬ

Аўсяную муку нанач залівалі вадою, ставілі ў цёплае месца, каб укісла. Раніцой гэта працэжвалі, салілі і кіпяцілі на малым агні, памешваючы. Як загусцее, выліць у міску, дабавіць смажанага сала з цыбуляю і есці цёплым.

БЛІНЫ ЛІПАВЫЯ

Лісце ліпы сушаць, таўкуць. Дадаюць трохі мукі, солі. Пякуць бліны, ядуць гарачыя.

в.Ляхавічы
Качан Паліна Раманаўна, 1927 г.н.

МАКАНКА

Адварыць грудзінку, асобна разбіць яйка ў малако, насыпаць мукі, перамяшаць у роўную масу і ўсё выліць у кіпячы булён, дадаць соль, перац, дробна парэзаць цыбулю і даць пакіпець. У гэту маканку макаць бліны з бульбы.

в.Жэжліна
Жаркоўская Галіна Аляксандраўна, 1931 г.н.

ВЕРАШЧАКА

Нажарыць скварак. Змяшаць з кіпячонай вадой, падкалаціць мукой з сырым яйкам у кацялку, каб закіпела, і макаць мучныя бліны.

в.Залучына
Цітаева Вольга Сцяпанаўна

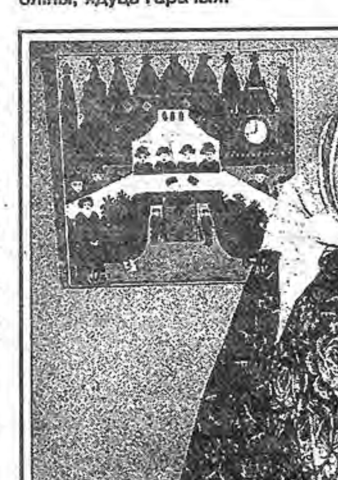
ТАЎЧОНІКІ

Бульбу ачысціць, пасаліць, зварыць. Звараную бульбу добра патаўчы, можна дабавіць мукі. Потым на капусных лістах пяклі пірагі. Гэтыя пірагі макалі ў смятану абф здорам мазалі.

в.Навасёлкі
Хаткевіч Марыя Ягораўна, 1935 г.н.

ПРАЖОНКА

Робрышкі свіныя, кусочкі каўбасы і сала, цыбуля, розныя прыправы і трохі вады. Усё гэта змясціць у чыгунок, паставіць у печ на полымя і пражыць, памешваючы. Калі гэта будзе гатова, падкалаціць мукой. У пражонку макалі бліны.

На чарговай выставе ў Віцебскім навукова-метадычным цэнтры народнай творчасці прадстаўлены маляваныя дываны Марыі Ларынай, вырабы з лазы Ніны Рабунскай, вышыўка Таццяны Навічковай і разьба па дрэво Анатоля Быкоўскага.

На здымку: Марыя Ларына і яе творы.

Фота Аляксандра ХІТРОВА, БелТА.

КАБ НЕ ЗАМУЦІЛАСЯ...

Парады вольнага крытыка

Мяркую, нам проста пашчасціла. Чаму — нам? Па-першае, менавіта нашай газеце "К" вядомы крытык Таццяна Ратабыльская не адмовілася даць для публікацыі свае, агучаныя на з'ездзе СТД, думкі.

Лішне казаць пра значэнне з'ездаў у гісторыі любога творчага саюза, асабліва калі спрэчнае пытанне — кандыдатура старшыні Саюза. Гісторыі вядомы прыклады, калі да ўлады прарываліся "моські" ад мастацтва і як яны, не падавіўшыся, з'ядаюць "сланоў".

Дык вось, IV з'езд СТД адбыўся. Прычым, з казачным фіналам: 100 працэнтаў дэлегатаў тайным галасаваннем выбралі новага "старога" старшыню СТД Беларусі драматурга Аляксея Дударава. З боку рэдакцыі застаецца толькі пажадаць СТД "царскай казны", бо менавіта грошы ў тэатры сёння іграюць першую ролю.

Па-другое, менавіта ўладальнікі "Культуры" змогуць прачытаць канструктыўнае, з канкрэтнымі прапановамі выступленне Таццяны Ратабыльскай. Бо, шчыра кажучы, за дзень працы з'езда госці і дэлегаты стаміліся ад занадта прыватных настальгічных прамоў і кулуарных "дакладаў". І, відаць, ёсць у іх свая праўда. Таму мы прапануем не толькі крытыкам, але і драматургам, сцэнографам, рэжысёрам, акцёрам — усім, хто стварае Тэатр, — прыняць удзел у распачатай сёння гаворцы.

Ж.В.

У Саюза тэатральных дзеячаў няма грошай, СТД на картатэцы — лейтматыў існавання арганізацыі ў апошнія гады. А ці патрэбны Саюз і што ён можа зрабіць — узнікае пытанне ў многіх. Упэўнена, што СТД можа стаць годным прадстаўніком тэатральнай грамадскасці і не маючы вялікіх сродкаў.

Сёння інтэлігенцыя — безабаронная перад ціскам дзяржаўнай улады. Асабліва, калі чалавек застаецца сам-насам з уласнымі праблемамі. Ён мае патрэбу ў маральнай, творчай падтрымцы з боку паплечнікаў па прафесіі. Мне здаецца, найвышэйшай мэтай існавання творчага саюза павінна быць абарона правоў чалавека, правоў мастака любой прафесіі: акцёра, рэжысёра, сцэнографа, крытыка. Наспеў час Саюзу ўзяць на сябе пэўныя праваахоўныя функцыі, каб дапамагчы кожнаму свайму сябру, калі спатрэбіцца. Прыкладам: мы жывем пад каўпаком розных праверак, пераатэстацый, перарэгістрацый і іншых "пера". Калектыў ці асобны мастак павінен мець права падаць апеляцыю ў творчы саюз і праз яго патрабаваць паралельнай працы незалежнай камісіі, створанай СТД.

Нядаўна прачытала ў інтэрв'ю з Аляксеем Дударавым, што Саюз імкнецца акружыць клопатам і ўвагай, перадусім, ветэранаў сцэны. Высакародная місія. Але не менш адчувае патрэбу ў дапамозе і падтрымцы тэатральная моладзь — будучыня беларускага тэатра. Падаецца мэтазгодным аднаўленне былых секцый СТД, але ў новай якасці. І адной з іх можа стаць цэнтр маладзёжнай ініцыятывы, дзе б новыя ідэі ажыццяўляліся хаця б часткова. Калісьці ў Валерыя Маслюка была добрая ідэя — стварыць пры СТД тэатр "Шанц". Не ведаю, чаму яна не здзейснілася, мабыць, з прычыны перманентнага рамонту Дома мастацтваў. Цяпер само жыццё спарадзіла такі шанц-тэатр — Малы тэатр. Без памяшкання, майстэрні і г.д. Чаму б СТД, маючы ўласнасць і скарыстаўшы вопыт іншых тэатральных гарадоў, не адкрыць нешта накшталт тэатральнай майстэрні — для часовай падтрымкі (хаця б памяшканнем) новых тэатраў ці зборных калектываў для аднаго спектакля.

Вось не так даўно Міністэрства культуры разам з Інстытутам імя Гётэ наладзілі тэатралізаваныя чытанні сучасных нямецкіх п'ес. Амаль усім: і ўдзельнікам, і гледачам захацелася, каб прапанаваныя накіды ўяўных спектакляў увасобіліся ў жыццё. Інстытут імя Гётэ і сродкі на гэта можа выдзеліць. Калі б існавала тэатральная майстэрня ці тэатр-шанц — арганізацыйныя пытанні былі б вырашаныя. Яшчэ прыклад. Амаль штогод у сценах Беларускай акадэміі мастацтваў з'яўляюцца яскравыя, неардынарныя дыпломныя спектаклі. Але акцёрскія курсы пакідаюць акадэмію і спектаклі знікаюць. А многія з іх маглі б упрыгожыць афішу любога акадэмічнага тэатра. Толькі за апошнія гады можна прыгадаць бліскучы спектакль М.Пінігіна "Лысая спявачка", эксперыментальную пастаноўку В.Катавіцкага "Пікнік", спектакль-імправізацыю А.Андросіка "Гуляем у Шэкспіра", псіхалагічна-тонкія пастаноўкі Л.Манаковай "Азірніся ў гневе" і В.Баркоўскага "Нора". Але ўсе яны маглі прадоўжыць жыццё ў шанц-тэатры і стаць біржай працы для маладых акцёраў.

Згаданыя прыклады — з самога жыцця, а не "мары ля акенца". Яны не патрабуюць вялікіх выдаткаў, а толькі творча-арганізацыйнай падтрымкі.

Некалькі словаў пра сцэнаграфію. Мы пазнаёміліся з выставай беларускіх сцэнографаў, прымеркаванай да 50-годдзя СТД, што знаходзіцца на другім паверсе Нацыянальнага тэатра імя Янкі Купалы. Добрая выстава. Дзякуй мастакам. Магу ацаніць намаганні Саюза па яе арганізацыі. Але як шкада, што сцэнаграфічныя выставы ў нас з'яўляюцца недаравальна рэдка. Калісьці Э.Гейдэбрэхт і Д.Мохаў змагаліся, каб штогадовыя сцэнаграфічныя "вынікі сезона" сталі абавязковым элементам тэатральнага жыцця. Бо яны важныя не толькі для асэнсавання вынікаў тэатральнага сезона, але і для разумення працэсаў, што адбываюцца ў сучаснай сцэнаграфіі, і як стымул для мастакоў не спыняцца на рабочым эскізе ці макеце, а дарабляць рэч да выставачнага варыянта. Я ўжо не кажу пра неабходнасць закупак. Але традыцыя спынілася. Я гляджу сёння на экспазіцыю выставы, і ў мяне ўзнікае адчуванне, што час спыніўся. Бачу творы васьмі-дзесяцігадовай і больш даўніны. Няма новых ідэй. Як быццам за апошнія гады нічога не адбылося ў галіне сцэнаграфіі. Ды ўрэшце, дзякуй Богу, што мастакі хоць прынеслі і захавалі свае творы. Мастак-сцэнограф — нейкая гінучая, штучная прафесія. Спачатку майстры-бутафоры, загадчыкі пастановачнай часткі пайшлі з тэатра (не прэстыжна працаваць і грошай амаль не плацяць), цяпер і мастак-сцэнограф — непрэстыжная прафесія. Хто з маладых мастакоў прыйшоў у тэатр за апошняе пяцігоддзе? Бачу толькі некалькі твораў Любы Сідзельнікавай. Ведаю, што цікава працуе ў магілёўскім тэатры лялек Ларыса Мікіна, але яе твораў на выставе няма.

Думаю, трэба аднавіць і стымуляваць працу секцыі сцэнаграфіі пры СТД. Арганізоўваць творчыя сустрэчы, абмеркаванні, пленэры. Сцэнаграфія — не тая галіна, дзе мы крочым наперадзе прагрэсу. Але трэба адзначыць і тое, што мы маем: узнагароду, прывезеную З.Марголіным з Пражскай квадрыенале, дасягненні мастакоў лялечнага тэатра. Дарэчы, мастакі тэатраў лялек сёння куды цікавей працуюць за мастакоў драматычнага тэатра. Мы можам ганарыцца імёнамі А.Фаміной, В.Рачкоўскага, Г і А.Сідаравых.

Наступнае пытанне пра тэатральную крытыку. Нагадаю, што тэатральная крытыка — гэта духоўны летапіс часу, дакументы тэатральнага жыцця і форма самасвядомасці тэатральнага мастацтва. Гэта адначасова навука і мастацтва.

У нас жа тэатральная крытыка мысліцца ўсё яшчэ на ўзроўні персанала-абслугі. Свабода слова крытыка ледзь не караецца. Варта сказаць штосьці не "агульнапрынятае", як з усіх бакоў зашыпяць "незадаволеныя". З фактычным расфармаваннем былой секцыі тэатральнай крытыкі, дзе які-ніякі парытэт думак, хаця б фармальна, утрымліваўся і дзе, прынамсі, існавала свая, няхай савецкая, форма справаздачы, выбарнасці, планавання, — аналітычная праца пры СТД спынілася. Сёння прэтэндуе на манаполію густаў і думак "Авансцэна", якая называе сябе "цэнтрам беларускай тэатральнай крытыкі". На нашых вачах адбылася небяспечная з'ява: зрошчванне часткі тэатральнай крытыкі з кіраўнічым апаратам. На сённяшні дзень "Авансцэна" з'яўляецца прадпрыемствам-філіялам Міністэрства культуры і ідэалагічна забяспечвае ягоную палітыку, "абслугоўвае" мерапрыемствы Міністэрства культуры. Гэта не дакор ці папрок у адрас Міністэрства. Яно якраз шмат чаго робіць для развіцця беларускага тэатральнага мастацтва. Нагадаю толькі творчую майстэрню тэатраў лялек, лабараторыю маладой беларускай драматургіі на "Вольнай сцэне", наладжаныя вядомыя фестывалі, "дні культуры" і г.д. Я кажу пра "ангажаванасць" такой тэатральнай крытыкі.

Саюз тэатральных дзеячаў наогул пазбавіўся ўласнай палітыкі. Падае прэстыж прафесіі крытыка. Кволы конкурс артыкулаў, які СТД калісьці наладжваў, пасляхова памірае. А менавіта ён павінен узняць прэстыж прафесіі, стаць сапраўднай трыбунай для абмеркавання вынікаў тэатральнага сезона з прыцягненнем шырокага кола тэатральнай грамадскасці і аглядам тэатральнага друку. Мы самі павінны паважаць адзін аднаго і ствараць умовы для нараджэння "залатога пяра" крытыка, вольных стралкоў. А нельга ж не заўважыць, што ў тэатральнай крытыцы апошняга часу адбываюцца зрухі, з'яўляюцца новыя формы журналістыкі, адносін з тэатрамі. Узяць, прыкладам, тэатральную газету "Арлекін" або аб'яднанне маладых тэатральных крытыкаў "Галёрка". Мяркую, што мэтазгодна не фармальна, на паперы, а на практыцы адрадзіць секцыю тэатральнай крытыкі пры Саюзе тэатральных дзеячаў.

Аналіз тэатральнага працэсу — гэта не "кулуарная" гаворка і не рэверансы ў адрас арганізатараў таго ці іншага мерапрыемства, свята. Не трэба блытаць банкетныя тосты і працу душы і розуму. На базе секцыі крытыкі можа быць створаны інфармацыйна-аналітычны цэнтр. У Саюз павінна сцякацца і апрацоўвацца інфармацыя аб усіх беларускіх тэатрах, дзеячах мастацтва. З другога боку, неабходна больш ці менш шырокае кола інфармацыі пра тое, што робіцца ў бліжэйшых краінах, пра магчымасці кантактаў. Інфармацыя павінна быць даступная кожнаму.

У СТД няма грошай, але ён можа стаць своеасаблівым пасрэднікам паміж творчай інтэлігенцыяй і шматлікімі фондамі (ЮНЕСКО, напрыклад), дзяржаўнымі структурамі. Саюз ужо пачаў працаваць у дадзеным накірунку. Я маю на ўвазе падтрыманыя Фондам Сораса фестываль монаспектакляў "Я", міжнародны тэатральны сімпозіум у Астрашыцкім гарадку. Але надта вузкае кола людзей, на якое былі разлічаны гэтыя мерапрыемствы.

СТД можа сам абвяшчаць конкурс праектаў (гэта могуць быць абмены з замежнымі партнёрамі, канферэнцыі, часовыя калектывы пад спектакль альбо п'есу, навукова-выдавецкія праекты). Тады і размоў пра "келейнасць" рашэнняў не будзе. Саюз можа выконваць ролю арганізацыйную, своеасаблівага "прабівалы": з выйграным праектам выходзіць на дзяржаўныя структуры.

У настальгічных успамінах аб Доме мастацтваў ён часцей за ўсё асацыіруецца з "мутным вокам", акцёрскім рэстаранчыкам. Амаль забылася, што там быў пакладзены калісьці пачатак Тэатральнай бібліятэцы. Сёння — гэта "заросшая тропа". Не збераглі нават тое, што было. Думаю, менавіта Саюз можа і павінен узяць на сябе працу стварэння сапраўднай Тэатральнай бібліятэкі. Не проста дзеля таго, каб узяць дадому кніжку пачытаць, а бібліятэку з разгорнутым каталогам, архівам, картатэкай спектакляў, бібліяграфіяй па персаналіях, тэатрах, гарадах, з рэпертуарнымі спісамі, творчым складам труп. У ідэале — з уласным відэафондам, дзе можна паглядзець запісы лепшых беларускіх спектакляў, пастаноўкі сусветнавядомых рэжысёраў і акцёраў. Калісьці мы павінны пачынаць выходзіць з таго дапатопна-аматарскага стану ў галіне тэатральнай інфармацыі, у якім мы знаходзімся.

Некалькі словаў пра тэатральную адукацыю. Калі ў грамадстве неспакойна, калі тэатр хварэе — пачынаюць кідаць камяні ў тэатральную школу. Між тым прывяду толькі некалькі фактаў. Кожны год нашы студэнты бяруць удзел у конкурсе чытальнікаў імя Яхантава ў Санкт-Пецярбургу і прывозяць узнагароды. Беларуская тэатральная школа вельмі высока ацэненая на прэстыжных міжнародных форумах у Патсдаме, Маскве ("Подыум"), Любляне. Не паспеў утварыцца конкурс спяваючых драматычных акцёраў імя А.Міронава, як нашы студэнты занялі там другое месца. Выпускнікі БелАМ склалі трупу "Вольнай сцэны". Апошнія "Крышталёвыя кветкі" за дэбют таксама нададзены нядаўнім выпускнікам акадэміі А.Гарбузу і В.Серадзе. Пасляхова дзейнічае новая форма мэтавых вочна-завочных набораў для абласных тэатраў у Гомелі, Магілёве. Можна яшчэ доўга працягваць у гэтым напрамку...

У якасці рэзюме прапаную:

надаць СТД функцыі праваахоўчага органа тэатральнай інтэлігенцыі; стварыць Цэнтр маладзёжнай ініцыятывы і Тэатральную майстэрню (ці тэатр-шанц); падтрымліваць перспектыўныя праекты на конкурснай аснове і здзяйсняць пасрэдніцтва ў іх фінансаванні; аднавіць секцыю сцэнаграфіі і арганізаваць выставы "Вынікі сезона"; аднавіць секцыю крытыкі і на яе аснове стварыць інфармацыйна-аналітычную службу (альбо цэнтр); адрадзіць тэатральную бібліятэку з навуковым і архіўным патэнцыялам.

Закончыць хацелася б на той жа трывожнай ноце, з якой я пачала. Мы жывём у небяспечны час. Ужо праслізгваюць (і што вельмі жахліва — у тэатральным друку) палітычныя абвінавачванні ў адрас таго ці іншага дзеяча. Мы не павінны забывацца на трыццатыя гады. Звяртаючыся да калег, я заклікаю памятаць урокі гісторыі і словы Янкі Купалы — "людзьмі звацца...".

Каб не замуцілася вока.

Таццяна РАТАБЫЛЬСКАЯ,
кандыдат мастацтвазнаўства,
дацэнт БелАМ.

№ 13 5 — 11 красавіка 1997 г.

КАЛІ ФОРМА ЎВАСКРАСАЕ...

Звычайна здараецца так, што калі мастак становіцца кіраўніком творчага саюза, ягоныя асабістыя творчыя планы нібыта адсоўваюцца на "потым". І гэта, увогуле, натуральна пры такой грамадска-адміністрацыйнай нагрузцы. Не заўсёды выдаецца магчымасць трапіць ва ўласную майстэрню, каб там гадзіну-другую папрацаваць над палатном альбо за скульптурным станком. Выключэнні — гранічна рэдкія.

Адно з іх — Генадзь Буралкін.

Паўтара гады таму ён быў у трэці раз абраны старшынёй Беларускага Саюза мастакоў. І сваю трэцюю персанальную выставу ён робіць за апошнія тры гады: першая была ў Палацы мастацтва, потым — у Маскве, у Цэнтральным Доме мастака, і вось тыдзень таму — у карцінnай галерэі "Мастацтва", што месціцца на праспекце Ф.Скарыны, 12.

Прафесія Генадзя Буралкіна — скульптар. Ён вучань Андрэя Бембеля, Анатоля Анікейчыка, Генадзя Мурамцава. Паспяхова працуе ў манументальнай і станковай пластыцы, аўтар помнікаў і прасторавых кампазіцый у Гродне, Салігорску, Лідзе, Дзятлаве, Ваўкавыску, своеасаблівых "паганскіх" твораў і філасофскіх экзерсісаў на тэмы быцця, адзінства чалавека са светам, прыродай, сваім мінулым.

І ўсё гэта ён выконвае ў матэрыяле — камені, шамоце, дрэве, метале і дасягае ў сваіх лепшых творах надзвычайнай унутранай экспрэсіі і выразнасці пластычнай мовы. Толькі ў матэрыяле, як казала Ганна Галубкіна, "форма ўваскрасае". Менавіта матэрыял, ягоная фактура, прастора і схаваная манументальнасць у Буралкіна займаюць важнае месца ў стварэнні мастацкага вобраза.

Як графік Генадзь Буралкін стаў вядомы параўнальна нядаўна, але і ў гэтым жанры мастацтва ён дасягнуў такой свабоды, лёгкасці і зграбнасці ліній і формаў, што, здаецца, першапачаткова быў народжаны для графікі.

Генадзь Буралкін — чвэрць стагоддзя ў мастацтве. Ягоныя творы знаходзяцца не толькі ў музеях Беларусі і Расіі, але і ў прэстыжных прыватных калекцыях Р.Ротшыльда і Д.Эндэ (ЗША), Б.Злата (Нарвегія)...

Б.К.

На здымку: Г.Буралкін. Малюнак са "Славянскага цыклу".

Фота Яўгена КОКТЫША

РАЗАМ — СУПРАЦЬ КАТАСТРОФ

27 сакавіка ў Таварыстве дружбы і культурных сувязей з замежнымі краінамі адбылася сустрэча з супрацоўнікамі Міжнароднага медыцынскага камітэта па абмене інфармацыяй аб ахвярах ядзерных катастроф і сябрамі таварыства "Беларусь — Японія".

Старшыня Таварыства акадэмік Яўген Канапля падзякаваў гасцям — старшыні японскага аддзялення Камітэта прафесару пану Юкіо Сата і яго супрацоўніцы Ціякі Мацура за тую дапамогу, якую аказвае Камітэт. Гэта і супрацоўніцтва ў галіне навукі аб наступствах ядзерных катастроф, і аздараўленне дзяцей, і гуманітарная дапамога з Японіі. У сваю чаргу кіраўнік балетнага курса ў Мінскім харэаграфічным вучылішчы пан Саіта, які разам са сваімі выхаванцамі прысутнічаў на сустрэчы, сказаў вашаму карэспандэнту, што ўражаны ўзроўнем балетнага майстэрства беларусаў і што супрацоўніцтва ў гэтым відзе мастацтва шмат дае маладым японцам.

У невялікім канцэрце прынялі ўдзел ансамбль "Туці" Беларускага універсітэта культуры, балетная пара — Ганна Міхей і Андрэй Цябут.

І, як нам паведаміў Старшыня Таварыства дружбы Арсен Ваніцкі, сёлета Белдзяржуніверсітэт папоўніўся яшчэ адным будучым беларусазнаўцам — студэнтам з Японіі.

Наш кар.

Дзесяць гадоў таму адзінаццаць віцебскіх мастакоў аб'ядналіся ў творчае таварыства "Квадрат". Гэта было першае свабоднае і незалежнае аб'яднанне мастакоў Беларусі. У ягоны склад увайшлі вядомыя віцебскія мастакі Аляксандр Салаўёў, Аляксандр Дасужаў, Віктар Шылко, Аляксандр Слепаў, Аляксандр Малей, Таццяна і Юрый Рудэнкі і іншыя.

Днямі ў выставачнай зале Саюза мастакоў у Віцебску адкрылася юбілейная выстава сяброў творчага таварыства "Квадрат".

На здымку: твор Юрыя Рудэнкі "Арго".

Фота Аляксандра ХІТРОВА, БелТА

"Я КЛАВІШАЎ СТАЮ КАРМІЎ З РУКІ..."

Нельга пісаць пра музыку без музыкі ў душы, без таго святла, якое перапаўняе, калі слухаеш Моцарта ці Рахманінава, без адчування першаадкрывальніка той таямніцы, якую зашыфравалі шмат гадоў таму ў нотах Брамс, Рымскі-Корсакаў, Шуман. І нельга не адчуць, як далучаешся да патаемнага, калі слухаеш гэтую музыку ў выкананні Ірыны Шумілінай. Кожны раз на яе канцэртах успамінаю Барыса Пастарнака: "Я клавішаў стаю карміў з рукі". Яркая паэтычная метафара вобразна вызначае стыль выканання Ірыны. Ледзьве дакранаючыся да клавішаў альбо, наадварот, моцна і ўладна, прымушаючы іх падпарадкоўвацца ёй, піяністка ўпэўнена вядзе слухачоў да адкрыцця вялікай Тайны: да стварэння музычнага вобраза. Кажуць, што падчас канцэрта кожны ў глядзельнай зале ўяўляе нешта сваё, глыбінна-запаветнае: прыходзяць светлыя ўспаміны дзяцінства, прыгадваюцца нейкія паваротныя моманты жыцця — каму што прапануе ўдзячная памяць. Так сцвярджаюць псіхолагі і прафесійныя музыканты. Так думае і Ірына Шуміліна. Думае і робіць усё, каб адкрыць перад слухачамі чароўны свет Рахманінава, Шумана, Стравінскага.

Праграмы яе канцэртаў складзены адпаведна выканальніцкім і духоўным схільнасцям піяністкі: "Я выбіраю творы кампазітараў, блізкіх мне, майму светаўспрыманню". Адсюль, відаць, і вынікае свая інтэрпрэтацыя, свая трактоўка пры выкананні любімага Рахманінава і любімага Брамса, цяпер зразумела толькі ёй дадзенае спасціжэнне музыкі Ігара Стравінскага. Памятаеце, як вызначыў напрыканцы 60-х Андрэй Вазнясенскі незвычайную музыку незвычайнага кампазітара ва ўспрыняцці звычайнага люмпена? "Стравінскі — абраза для вуха". Пакаленне "шасцідзесятнікаў" прайшло праз захапленне альбо непрыманне творчасці Стравінскага, а сёння мы дзіву даёмся: як можна не прымаць "Вясну свяшчэнную" альбо тую ж сюіту ў транскрыпцыі для фартэпіяна з балета "Жар-птушка", якую так віртуозна, так узнёсла-рамантычна выконвае Ірына, укладаючы ў ігру сваё індывідуальнае прачытанне?

Надзвычай плённай для Шумілінай была ў мінулым годзе сумесная работа з дырыжорам-французам П'ерам Дамінікам Панэлам, які быў запрошаны да нас з Германіі ў якасці галоўнага дырыжора Дзяржаўнага сімфанічнага аркестра філармоніі. Ірына ўспамінае: "Панэл цікавы чалавек і таленавіты музыкант. Асабліва ўразіла яго нетрадыцыйная трактоўка Рахманінава. У выкананні гэтай музыкі існаваў і існуе штамп, просты, ужо "наезжаны" шлях і для аркестра і для саліста. А тут здарылася нешта неверагоднае — Другі канцэрт Рахманінава прагучаў у нас зусім па-новаму, нетрадыцыйна". Гэта творчая сустрэча і сумесная работа ў 96-м прадвызначыла планы на 97-ы. А планы надзвычай цікавыя. Якраз гэты год для нашай філармоніі юбілейны, спаўняецца 60 гадоў ад яе заснавання. Наперадзе ў піяністкі шмат гастрольных паездак па краіне. У красавіку Ірына збіраецца наведаць Віцебск. "Я люблю гэты горад, люблю яго ўдумлівага слухача. Над ім спрадвечная аўра мастацтва: Віцебск асацыіруецца для мяне з творчасцю Шагала, з тэатрам Якуба Коласа і з яго надзвычай таленавітымі акцёрамі. Канцэрты ў гэтым горадзе праходзяць неяк асабліва цёпла. Праўда, на гастролях, як звычайна, узнікаюць нейкія складанасці. Але ці было калі без іх? Цяпер я рыхтуюся да гэтай паездкі, чакаю яе".

Гастролі ў Віцебску — планы бліжэйшыя, ну, а цяпер пра самае галоўнае. Ірына Шуміліна шмат выязджала ў замежжа, пабывала яна ў Італіі, шмат разоў выязджала ў Германію, дзе піяністку прыязна сустракалі. "Так было раней, але з кожным годам, — зазначае Ірына, — выехаць усё цяжэй, прычына агульнавядомая — матэрыяльная".

Не так даўно заслужанай артысцы Беларусі Ірыне Шумілінай прыслалі з Японіі запрашэнне на гастролі. Але ў піяністкі не хопіць усіх яе зберажэнняў каб толькі даехаць да далёкай краіны. І хаця запрашэнне такое ўжо ёсць, пра гастрольную паездку, як пра рэальнасць, можна толькі марыць. Пішу гэтыя радкі і спадзяюся: а раптам знойдзецца фундатар, які дапаможа Ірыне Шумілінай выехаць на гастролі, тады ў далёкай Японіі — такая нагода здараецца не часта! — беларуская піяністка змагла б годна прадставіць нашу краіну і яе музычную культуру. Няўжо мара Ірыны застанецца толькі марай? Дзе вы, хто любіць Беларусь і Брамса, адгукніцеся!

Алена РЫГОРАВА

Напярэдадні самага велічнага свята праваслаўных — Вялікадня прыйшла радасць для айца Андрэя і вернікаў Мінска. Па адрасе Партызанскі праспект, 17, адкрыўся новы прыход. Яго асвяціў мітрапаліт Мінскі і Слуцкі, Патрыяршы Экзарх Філарэт, а з гэтага тыдня пачаліся набажэнствы. У перспектыве пры прыходзе адкрыецца праваслаўная школка.

СВЯТЛО ЎСЯМУ СВЕТУ

7 красавіка Праваслаўная царква адзначае свята Дабравешчання Прасвятой Багародзіцы (роўна за 9 месяцаў да Раства Хрыстова). Гасподзь паслаў архангела Гаўрыіла ў Назарэт Галілейскі да Дзевы Марыі, якая была заручана праведнаму старцу Іосіфу. У ціхай пячорцы нябеснае ззянне... Белыя крылы за плячыма анёла...: Белыя лілеі ў яго руках... І дагэтуль не чутыя на зямлі словы: "Радуйся, Дабрадатная, Гасподзь з Табою! Блаславёна Ты сярод жанчын". Гэтымі словамі райская радасць вярталася на зямлю. Марыя засаромелася, бо яшчэ ні адзін чалавек на зямлі не быў названы дабрадатным. Анёл працягваў: "Не бойся, Марыя, бо Ты набыла Божую ласку. І вось, зачнеш у лоне, і народзіш Сына, і дасі Яму імя: Ісус. Ён будзе славуты і назавецца Сынам Усявышняга, і Царству Яго не будзе канца". Венчаная гэтымі словамі, як дзівосным вянком, Марыя з пакораю прымала вестку Божую, але нявольнае пытанне вырвалася з яе вуснаў: "Як гэта будзе, калі Я мужа не ведаю?"

"Дух Святы агорне Цябе і сіла Усявышняга ахіне Цябе; таму і Народжаны назавецца Сынам Божым", — адказаў анёл. І вось стаяла Яна, з пахіленай галавою, ціхмяная Дзева, будучая Царыца нябесная, і Дух Гасподзень ахінаў Яе: "Я раба Гасподня: няхай будзе мне па слову твайму!"

З гэтай хвіліны пачаўся новы перыяд у духоўнай гісторыі чалавецтва, адбылося Богаўвасабленне. Дабравесцем пачынаецца Евангельскі аповед. І хай кожны ў гэты дзень скажа сабе: "Радуйся, бо ўзышло сонца праўды і святло нябеснае пралілося на людзей, бо ёсць на гэтай зямлі надзея на выратаванне".

У IV стагоддзі ў Назарэце на тым месцы, куды архангел Гаўрыіл прынёс Дзеве Марыі вестку ад Бога, быў узведзены храм у памяць гэтай падзеі. Цяпер там каталіцкі манастыр. Тыя пакоі, дзе, паводле падання, жыло святое сямейства, захаваліся да нашага часу. Яны ўпрыгожаны мармурам і малахітам, там зроблены алтар, заўсёды гараць незгасальныя лампады, на прастоле і каля яго падножжа — вазы з белымі лілеямі. Ёсць яшчэ ў Назарэце царква св.Гаўрыіла, дзе знаходзіцца калодзеж, з якога, як кажуць, Дзева Марыя брала ваду.

Марына БАХАРАВА

Пакроўская царква ў пасёлку Доўск Рагачоўскага раёна.

Фота Сяргея ХАЛАДЗІЛІНА

УЧЫНКІ РАМАНТЫКА

Вось ужо шосты год у Расію і краіны СНД, у тым ліку і на Беларусь, адпраўляе гуманітарную дапамогу Славянскі фонд ЗША, які стварыў рускі пісьменнік, цяпер грамадзянін ЗША, ганаровы акадэмік Міжнароднай акадэміі "Еўразія" Віктар Муравін. Былы марскі афіцэр, ён піша вершы і прозу, самі назвы якіх сведчаць аб тым, што ў душы гэтага чалавека жыве юначая рамантыка падарожжаў і адкрыццяў — "Паўночнае ззянне", "Тайфун", "Вест-Індыя", "Агні Новага Арлеана". У 1995 годзе тры кантэйнеры адзення і прадуктаў прыйшлі ад В.Муравіна на адрас Беларускай праваслаўнай царквы, летась яшчэ два — на адрасы грамадскіх арганізацый. Цяпер Славянскі фонд ЗША сумесна з Міжнароднай грамадскай арганізацыяй "Беларускі дабрачынны фонд" распрацоўвае новую праграму гуманітарнай дапамогі і культурных сувязей.

Ягор ФЯДЗЮШЫН

СПЫНІСЯ, ІМГНЕННЕ...

У Мінску ў гасцёўні Галубка адкрылася выстава твораў фотакарэспандэнта БелТА Яўгена Казюлі. Яна прысвечана юбілею фотамайстра і называецца "Вытокі", што мае глыбокі філасофскі сэнс.

У прадмове да сваіх твораў аўтар піша: "...Даўно шукаю для сябе адказ на пытанне: адкуль у мяне, гараджаніна, такая цікавасць да вёскі, яе людзей, іхніх характараў, традыцый, побыту, культуры? Мяркую, што яна — з тых вытокаў, адкуль ідзе мой род. Гэта карані маіх продкаў увабралі ў генетычную памяць хараство зямлі беларускай, нялёгкую працу селяніна, дабрыню і шчырую гасціннасць нашых людзей. Усё гэта жыве ў кожным з нас, каб у пэўны момант прачнуцца і раптам зрабіцца нашай сутнасцю.

Дваццаць гадоў працы фотакарэспандэнтам самага буйнога беларускага інфармацыйнага агенцтва далі мне магчымасць аб'ездзіць усю Беларусь, сустракацца з жыхарамі Палесся і Браслаўшчыны, Гомельшчыны і Міншчыны, Піншчыны і памежнай Беласточчыны, дзе жыве шмат этнічных беларусаў...".

На выставе, у пяці яе раздзелах — "Шлях да святыні", "Успаміны пра былое", "Палессе", "Вясковыя замалёўкі", "Зямля і людзі" — аўтар здолеў паказаць някідкую, але такую мілую прыгажосць беларускай прыроды, яе сцяжынак, браслаўскіх азёр, туманоў над Сожам і паводак на Прыпяці, бусла на даху і набожную старую, юную паляшучку, якая ўпэўнена кіруе лодачкай па хуткаплыннай рацэ, і такі прыгожы ў сваім спакоі і мудрасці твар старога. Гэтыя і шматлікія іншыя творы — сведчанне сустрэч, роздумаў, пошукаў, назіранняў, прафесійнага бачання хараства свету і людзей, якіх майстра здолеў адлюстраваць у "імгненні" жыцця.

Святлана СІМАНАВА

ШАМАНСТВА НЕ АДБЫЛОСЯ

У галерэі сучаснага мастацтва "Шостая лінія" адкрылася выстава творчасці "TODESSCHAFT". Ягор Галуза, Андрэй Дурэйка (удзельнік і куратар), Вітольд Ляўчэня, Антон Слюнчэнка, Аляксей Церахаў, Максім Тымінько, Уладзімір Фёдараў паспрабавалі нагнаць на гледачоў жахаў. Ужо каля самога ўваходу на выставу наведнікі пабачылі агромністую скрыню з цэментам, што сведчыла пра сур'ёзнасць будоўлі аўтараў праекта. Так яно і атрымалася — суцэльныя лабірынты, дзе на кожным рагу сімвалы і словы папярэджання аб нябяспецы для здароўя. А тут яшчэ ў адным з тупікоў пастка ў выглядзе меднага таза з гарэлкай. Цэнтральная праца экспазіцыі складаецца з некалькіх экспанатаў — аднолькавыя чорныя кубы і чалавечыя пратэзы. Мне падаецца, што мастак праз гэткую аднолькавасць, якая змяняецца толькі ў патаемнай позе пратэза, здолеў паказаць вялікі культурны пласт таталітарных рэжымаў. Напрыклад, калі на плошчах усіх гарадоў узводзіліся калісьці помнікі правадыру пралетарыяту Уладзіміру Леніну, адрозненне гэтых шматлікіх застылых ленінаў толькі ў матэрыялах і позах. Напаміны пра савецкую структуру будавання барэльефаў былі таксама злоўленыя ў гэтых лабірынтах. Таму наведнікі поўнымі грудзьмі ўдыхалі ўспаміны, якія віталі тут — вакол мануменатльнай кампазіцыі.

Потым уражвае на выставе шматметровы чорны калідор, дзе гукі праецыруюцца ў грукат шаманскага гонга. Праўда, засталася маленькая недапрацоўка — падлога калідора аказалася не чорнай. Відавочна, што мастаку Вітольду Ляўчэні не хапіла змроку. Недахоп цемры, на жаль, вельмі скажае гукі гонга.

На месцы мастакоў я б правёў сапраўднае шаманскае выступленне. Гэта значыць, што прывілея падобных творчых кансорцыумаў і ў колькасці творцаў. Адзін чалавек не здолеў бы зрабіць шаманскі калектыў — прынамсі ўражанні былі б іншага кшталту. А тут цэлых сем чалавек! У рукі бубны і давай гуляць па патаемных лабірынтах. Ідэя праекта ад гэтага безумоўна толькі б выйграла.

Думка з дыяпраектарамі і відэамагнітафонамі мастака Тымінько зрабіла ў тупіках пастаянны рух вобразаў. Што добра... Але ў гэтым месцы можна было б паставіць аднаго з мастакоў, каб ён рабіў каментар, пажадана мовай глуханямых. Тады б у тупіках стварыўся моцны закадзіраваны рух, які нясе на падобныя выставы феерычную энергетыку.

Можна сказаць, што ўсё адбылося больш-менш удала. Але... гісторыя з медным тазам нагадала мне гісторыю пра літаратурны тазік беларускіх постмадэрністаў...

Зміцер ВОЛКАЎ

У "СТРАЧАНАЙ КРАІНЕ"

У мастацкай галерэі пры тэатры "Вольная сцэна" разгарнулася выстава жывапісу Сяргея Рымашэўскага "Страчаная краіна". Як прызнаўся мастак, ягоная "краіна" не мае задуманай канцэпцыі. А мне падаецца, што аўтар падманвае сам сябе. Нягледзячы на разнапланавасць твораў, на іх раскіданасць па творчых пошуках, экспазіцыя мае выразна акрэсленую канцэпцыю, якая патыхае на нас са ўсіх куткоў, рысак, фарбаў, рам... гэта — казка, дзе жыве Сяргей.

Праца "Страчаная краіна" з'яўляецца фінішным крокам прадстаўленага, таму гэткую назву адпаведна носіць і сама выстава. Калі не закранаць магчымую палітычную падаплёку, дык відавочна, што тут ляжыць сум, гаркота душы творцы. Прыемна, што ў іншых творах, за выключэннем карціны "Канец гульні" і, магчыма, яшчэ дзвюх, гэты сум практычна адсутнічае. Напрыклад, "Верасовы вечар" уражвае па-іншаму — млыны, флюгеры, анёл, дзядуля са скрыпкай, дзеці, паэт за пісьмовым сталом, чалавек у старажытнай вопратцы, ваўкалакі — мастак паказвае сваё ўяўленне аб сярэднявеччы. Але адна рыска ў кутку працы — грамафон — як бы спроба паралелі з нашым цяперашнім жыццём. Гэта сапраўдныя роздумы, іронія.

Ва ўсіх творах мастак нібы аналізуе сваё існаванне праз прызму сваёй фантазіі, дзе нараджаецца ягоны дух, розум. Таму хочацца верыць — этапная праца "Страчаная краіна" не будзе апошняй казкай Сяргея.

Зміцер ВОЛКАЎ

На рэпрадукцыі: С.Рымашэўскі. "Страчаная краіна". П., а. 1996.

Зважаем

НІ СТАТУСА, НІ МЕСЦА ДЛЯ РЭПЕТЫЦЫЙ..

26 сакавіка ў дзіцячым анкалагічным цэнтры 1-й клінічнай бальніцы адбыўся дабрачынны канцэрт Мінскага брас-квінтэта. Канцэрт гэты быў арганізаваны пры садзейнічанні нашага былога земляка, цудоўнага музыканта Раіля Градзенскага. Ён ужо некалькі гадоў жыве ў Германіі, кіруе там аркестрам, але не забываецца на сваіх мінскіх сяброў, і не толькі на іх. Чалавек шчодрай душы, ён і зараз, як і некалькі месяцаў таму, прыбыў у Мінск з грузам дабрачыннай дапамогі для хворых дзяцей. Акрамя таго, 28 сакавіка ён даў вялікі канцэрт з мінскім духавым аркестрам "Няміга".

У склад менавіта гэтага, вядомага далёка за межамі краіны калектыву і ўваходзяць музыканты, якія амаль што два гады таму стварылі Мінскі брас-квінтэт. Нягледзячы на сваю адносную творчую маладосць, ён ужо здолеў набыць папулярнасць сярод слухачоў. Яго ведаюць і з захапленнем сустракаюць у розных кутках Беларусі.

Сваю гісторыю Мінскі брас-квінтэт бярэ ад 1995 года, калі музыканты далі свой першы канцэрт. З той пары яны вядуць актыўную, без перабольшання самаадданую работу на карысць музыкі. На сваіх канцэртах яны нязменна дэманструюць высокі выканальніцкі клас, добры густ — усе тое, што захапляе слухачоў, і выхоўваюць публіку, у тым ліку і моладзь, якая ахвотна наведвае канцэрты брас-квінтэта, на лепшых узорах айчыннай і замежнай класікі. За няпоўныя два гады ў рэпертуары ансамбля з'явілася каля 100 нумароў — ад папулярнай музыкі і джаза да складаных твораў Баха, Моцарта, Дэбюсі, кампазітараў XX стагоддзя, музыкі рускіх і беларускіх аўтараў.

Высока ацэньваюць знаўцы і прафесійнае майстэрства брас-квінтэта. Ігра ў такім ансамблі, у склад якога ўваходзяць, як вядома, пяць медных духавых інструментаў, сапраўды патрабуе вялікага музычнага майстэрства і выканальніцкай сталасці. Як адзначаюць самі музыканты, гэтае майстэрства прыходзіць у доўгай рэпетыцыйнай рабоце, у выніку якой і выпрацоўваецца тое асабістае пачуццё "агульнага подыху", якое адметна вызначае менавіта класны калектыў. Майстэрства ансамбля складваецца з асабістай адоранасці кожнага. Узначальвае Мінскі брас-квінтэт яго мастацкі кіраўнік, бліскучы трубач, заслужаны артыст Беларусі, прафесар Віталь Волкаў. Ён, дарэчы, адзіны, хто прадстаўляе краіны былога Саюза ў такой ганаровай арганізацыі, як сусветная гільдыя трубачоў. Яго дапаўняе яшчэ адзін "паэт трубы", малады таленавіты Міхаіл Бунін. Альберт Шусталік — музыкант з вялікім вопытам, майстар валтарновай кантылены. Сяргей Уласко, яркі трамбаніст, і Мікалай Ярашэвіч, высокапрафесійна валодаючы тубай, асновай ансамбля, добра дапаўняюць салістаў. Усе яны ў працэсе музіцыравання складаюць сапраўдны калектыў аднадумцаў, чаго дасягнуць вельмі няпроста. Тут шмат тонкай прафесійнай спецыфікі, да таго ж і фізічна вытрымаць хаця б гадзінны канцэрт вельмі нялёгка. Гэтая задача па сіле толькі сапраўдным прафесіяналам.

І ўсё ж, нягледзячы на пэўныя цяжкасці, Мінскі брас-квінтэт актыўна гастралюе. Яго ведаюць і чакаюць не толькі на сталічных пляцоўках. Толькі сёлета, у 1997 годзе, канцэрты калектыву праходзяць па некалькі разоў на месяц. Студзень — два канцэрты ў Брэсце, люты — вельмі складаны, але пачэсны канцэрт у Камернай зале філармоніі. У сакавіку брас-квінтэт быў запрошаны прыняць удзел у адкрыцці міжнароднага конкурсу выканаўцаў на духавых інструментах у г.Баранавічы. На бліжэйшую будучыню плануюцца выступленні ў Гродне і шэраг канцэртаў у Франкфурце-на-Майне, дзе музыканты плануюць даць таксама некалькі дабрачынных імпрэз. Калектыў двойчы рабіў запіс на Рэспубліканскім радыё; адна з праграм уключала выкананне папулярных італьянскіх песень у суправаджэнні гэтага ансамбля.

Здавалася б, на гэтай "высокай ноце" можна было б і скончыць знаёмства з Мінскім брас-квінтэтам — калектывам, які, калі меркаваць па ўсім, што напісана вышэй, мае добрыя творчыя перспектывы. Добра, што сярод шматлікіх прафесійных ансамбляў стала яшчэ адным больш. Але, як гэта часта адбываецца ў нашым жыцці, усё добрае мае свае адваротныя бакі. І галоўнае тут тое, што існуючы як вядомая мастацкая адзінка, якая годна прадстаўляе беларускае мастацтва, Мінскі брас-квінтэт... не існуе як афіцыйна прызнаны калектыў. Ягоны статус пакуль што не выходзіць за межы сольнай секцыі аркестра "Няміга". Гэта, як распавялі мне музыканты ў доўгай і сур'ёзнай гаворцы, стварае шмат праблемаў, і за кожным плённым радком у творчай біяграфіі калектыву ставіць шэраг цяжкасцяў, якія музыканты наўрад ці пераадолеюць без падтрымкі і дапамогі. Рэпертуар — так, ён вялізны, разнастайны, высокамастацкі. Але як ён ствараецца? Большая частка складаецца з уласных аранжыровак, якія ў свой "вольны" час, а яго, вядома, амаль што няма, робіць прафесар Волкаў. Пакуль што гэтая праца не выходзіць за межы своеасаблівага "хобі", але ж яна вартая, безумоўна, значна большай увагі і прызнання. Ці шмат апрацовак такога высокага класа маюць тыя, хто выкладае, напрыклад, духавы ансамбль у музычных вучэльнях і ВНУ? А тут маглі б з'явіцца шматлікія рэпертуарныя зборнікі, якія служылі б на карысць справе духавой адукацыі. Складанасці рэпетыцыйнага працэсу — так, яны таксама ёсць і маюць не толькі выключна творчы характар. На сённяшні час музыканты проста не маюць стацыянарнага месца, дзе можна было б плённа рэпеціраваць. Яшчэ адна вельмі балючая і вядомая праблема — інструменты. Дзе і як іх набыць, таксама застаецца пытаннем. Гэты пералік можна было б яшчэ працягнуць. Дарэчы, у шматлікіх краінах свету, дзе культура ансамблевага духавога выканальніцтва развітая значна больш, чым у нас, па ўзроўні такіх калектываў, як брас-квінтэты, мяркуюць аб узроўні развіцця музычнай культуры наогул. У нас ён пакуль што адзіны. Не хацелася б яго страціць.

Алена ГАРАХАВІК

На фота: Мінскі брас-квінтэт.

У ЧАЦВЕР...

20 сакавіка невялікая зала Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея Якуба Коласа сабрала аматараў сучаснай беларускай паэзіі. Правядзенне літаратурных вечарын, навукова-практычных канферэнцый стала добрай традыцыяй музея. Не так даўно тут сталі праводзіць яшчэ і "Літаратурны чацвер". У гэты сакавіцкі "чацвер" музей наведалі Генрых Далідовіч, Уладзімір Мархель, Іван Курбека, Казімір Камейша. На вечарыне прысутнічалі таксама пісьменнікі Яўген Хвалей і Алесь Камароўскі, якім сёлета споўнілася 50. Выказаць увагу і пашану юбілярам прыйшлі малодшы сын песняра Міхаіл Канстанцінавіч Міцкевіч, жонка Данілы Канстанцінавіча Ала Цімафееўна, унучка Коласа Марыя Міхайлаўна Міцкевіч. На вечарыне выступілі дырэктар музея Зінаіда Іванаўна Камароўская, фальклорныя гурты "Коласавы землякі" і "Гарэзы". Пасля выступалі з прывітальным словам у адрас юбіляраў Марыя Міхайлаўна Міцкевіч, Казімір Камейша, Уладзімір Мархель, Іван Курбека, Сымон Белы і інш.

Яўген Хвалей і Алесь Камароўскі падзякавалі прысутным за віншаванні, расказалі аб сваіх творчых планах. Так прайшоў першы літаратурны чацвер гэтага года ў музеі Якуба Коласа.

Вікторыя ЯКАЎЛЕВА,
навучэнка Мінскага педагагічнага каледжа.

КІНО БЕЗ МЕЖАЎ

31 сакавіка — 2 красавіка ў Мінску прайшлі Дні расійскага кіно (хоць прадстаўлена яно было работамі кінематаграфістаў з Санкт-Пецярбурга). Як адзначыў намеснік міністра культуры Беларусі Юрый Цвяткоў, гэтая акцыя — праяўленне працяглых сяброўскіх адносін кінематаграфістаў Беларусі і Расіі. Варта адзначыць, што ў гэты ж час у Санкт-Пецярбургу прайшоў паказ некалькіх беларускіх фільмаў.

На дні расійскага кіно ў Мінск прыехала шмат гасцей з Расіі, сярод іх Віталій Лазінскі, намеснік старшыні камітэта культуры па пытаннях кіно Адміністрацыі г.Санкт-Пецярбурга, Аляксандр Галутва, першы намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта Расійскай Федэрацыі па кінематаграфіі, Яўгеній Лявонаў-малодшы, акцёр, старшыня гільдыі кінаакцёраў, і рэжысёры В.Сяргееў, А.Сухачоў.

Беларускія гледачы змаглі пабачыць новыя расійскія фільмы — мастацкія і дакументальныя.

М.Б.

САКАВІК ПРАЗ ПРЫЗМУ "БАГЕМНАГА" ШКЛА:

АПРАБАЦЫІ
АВАЦЫІ
АНТУРАЖ
АЖЫЯТАЖ

Марыя БІЕШУ:
"БЕЛАРУСЬ — НА ПЕРШЫМ МЕСЦЫ"

Першым горадам, куды запрасілі выступіць Марыю Біешу адразу пасля яе трыумфу на такійскім Міжнародным конкурсе "Чыо-чыо-сан" (конкурс на лепшае выкананне партыі мадам Батэрфляй у гэтай оперы) у 1967 годзе, быў Мінск. З той пары спявачка наведвае з выступленнямі Беларусь амаль штогод. Сёлета, у рамках фестывалю "Мінская вясна", яна дае два канцэрты — 6-га красавіка ў сталічнай філармоніі. У Маладзечне — канцэрт адбыўся 3-га.

— Беларусь — краіна, дзе я бываю, мабыць, найчасцей. Часта спяваю ў Маскве, Ленінградзе, на Украіне, але Беларусь — на першым месцы. Тут — добрыя традыцыі, і добра працуюць арганізатары. Я з задавальненнем удзельнічала і ў "Беларускай музычнай восені", і ў "Мінскай вясне". Прыязджала і з нашай операй, і проста для выканання сольных партый у спектаклях вашага опернага тэатра.

— Якое зараз становішча ў Малдове?

— Неблагое. Мы перажылі першыя цяжкасці станаўлення незалежнай дзяржавы, пазбеглі спакусы з'яднацца з Румыніяй, і жыццё становіцца ўсё больш спакойным. Але што датычыць культуры, то складанасцяў хапае. Наша опера імкнецца як мага больш гастраляваць — на любых, самых нязручных умовах, і таму апошнім часам я асабіста ад гэтых тураў адмаўляюся.

— Оперныя партыі Вы лічыце больш важкімі для спевака, ці не так?

— Відавочна. У мяне ў рэпертуары больш як 40 оперных партый. Я вельмі люблю Вердзі, Пучыні, Беліні, Чайкоўскага, Рахманінава — менавіта як оперных кампазітараў. Але опера — страшэнна цяжкі жанр, усё жыццё спяваць у оперы не будзеш. Што тычыцца канцэртных праграм, рамансаў, то тут мае прыхільнасці — Шуберт, Ліст, Дэбюсі. У іх звычайна не такі ўжо вялікі вакальны дыяпазон, у адрозненне ад оперных арый, затое вялікія магчымасці інтэрпрэтацыі, нюансіроўкі.

— У Вас заўсёды вельмі цікавыя канцэртныя праграмы...

— У мяне іх больш за дваццаць. Калісьці за адну з іх — з песень народаў СССР — я атрымала Дзяржаўную прэмію. Кожная з праграм рыхтуецца з той ці іншай нагоды. Напрыклад, зараз адзначаецца год Шуберта і Брамса, і ў тую праграму, што буду выконваць у Мінску, я ўключыла творы гэтых аўтараў. А разам з імі таксама і любімага Ліста, і для раўнавагі — Рахманінава. У другім аддзяленні выканаю "Ave, Maria" Масканьі і арыі з опер Пучыні і Беліні. Хацела б, калі дазволіць час, выканаць адзін з твораў вашага Багатырова. І абавязкова — беларускую народную "Кацілася чорна галка".

— Часам у Вашых праграмах гучыць духоўная музыка. У якіх Вы адносінах з рэлігіяй?

— Да рэлігіі стаўлюся сур'ёзна. З 1990 года я спяваю па нядзелях у царкоўным хоры. Я не магу сказаць, што з'яўляюся заўзятай хрысціянкай — але я стараюся верыць, што існуе дасканалая сіла — гэта Бог. І ўрэшце тое, што ў мяне ёсць, — дадзена мне ад Бога.

— Ці ёсць у Вас агент-менеджэр?

— Ёсць памочніцы — у Саюзе музычных дзеячаў. Але гэта — не агенты, яны не шукаюць для мяне кантрактаў і не прапаноўваюць мяне нікому. Я наогул не люблю нянек.

— Ці маеце Вы вучняў?

— Не надта многа, і не ўсе вучні могуць быць знакамітасцямі. Але зараз у мяне ёсць дзве вельмі добрыя дзяўчынкі, якія прагнуць вучыцца. Адна з іх ужо стала лаўрэатам нашага малдаўскага конкурсу імя Аляксея Стырча і ўзяла трэцюю прэмію на конкурсе імя Глінкі.

— Ці не маглі б Вы падзяліцца бліжэйшымі планамі?

— На чэрвень запланаваны вялікія трохтыднёвыя гастролі ў Ізраілі. Шмат іншых запрашэнняў. Аднак планы спалучаны не толькі з выканальніцкай дзейнасцю, але і з тым, што я з'яўляюся Старшынёй Саюза музычных дзеячаў Малдовы, ужо на працягу васьмі гадоў і нядаўна, у сакавіку, абрана на новы тэрмін. Мы арганізуем конкурсы, фестывалі, самы галоўны з якіх назвалі "Запрашае Марыя Біешу". У гэтым годзе будзе ўжо восьмы фестываль, за гэты час у нас пабывалі выканаўцы з Італіі, Францыі, Аўстрыі, ЗША і шмат іншых. Амаль штогод прыязджае Ірына Архіпава. Мы заўсёды рупімся, каб фестываль быў не толькі святам для слухачоў, але і святам для артыстаў — у Малдове ўмеюць прымаць гасцей.

— Калі Вы збіраліся да нас, ці не палохалі Вас "сацыяльна-палітычнай нестабільнасцю" тут?

— Так, многія казалі, маўляў, навошта ты едзеш, там бойкі на вуліцах, але я ніколі не баюся. Я еду з дабром — і наогул трэба быць добрым, трэба добра ставіцца да людзей — і ніхто цябе не кране.

Гутарыў Ігар КЛОКАЎ

ЛІШНЕ КАЗАЦЬ!

СА СТУДЫІ "600"

У ПЕРАПЫНКУ ПАМІЖ ДУБЛЯМІ...

Упэўнена, кожны з нас, уключаючы тэлевізар нядзельнай раніцай, неаднойчы бачыў маленькіх артыстаў на экране Беларускага тэлебачання. Яны, нібыта зорачкі ў небе, чыстыя і прыгожыя. Дзеянні, што разгортваюцца на сцэне "Тэлебома", зачароўваюць. Яркія дэкарацыі, прыгожыя песні, арыгінальныя танцы ствараюць добры настрой. Але ці ўсё так проста? Такім чынам, заўтра таксама ў эфіры загучаць пазыўныя "Тэлебома", але што ж на самой справе адбываецца па той бок экрана?

Усё пачалося пяць гадоў таму, калі ў аўтара, Таццяны Сінкевіч, з'явілася ідэя стварыць дзіцячы эстрадны конкурс. Яго асноўнай задачай было знайсці таленавітых дзяцей і даць ім магчымасць паказаць сваю творчасць тысячам гледачоў, а таксама паспрабаваць сябе на прафесійнай сцэне. Напачатку, шукаючы юныя дараванні, "Тэлебом" ездзіў па ўсёй краіне, але неўзабаве конкурс пачаў выклікаць цікавасць і ў рэдакцыю пасыпаліся лісты і тэлефанаванні ад тэлегледачоў. Так пачалася гісторыя шоу-конкурсу "Тэлебом".

Часцей за ўсё выканаўцы самі знаходзяць нас. Распавядаюць нам пра тое, што яны робяць. Пасля гэтага мы запрашаем іх да сябе для праслухоўвання, дзе знаёмімся з матэрыялам. Сённяшні конкурс нельга параўнаць з тым конкурсам, які быў пяць гадоў таму, бо зараз ідзе дастаткова строгі адбор выканаўцаў. Увага звяртаецца літаральна на ўсё: вершы, музыку, аранжыроўку, касцюмы, выкананне. Бо ад гэтага залежыць, наколькі конкурс будзе адвольным і цікавым. Часта на сцэне "Тэлебома" адбываюцца цэлыя тэатралізаваныя дзеянні з казачнымі героямі. Іншы раз здзіўляешся, наколькі вынаходлівыя кіраўнікі дзіцячых калектываў, якія прыдумваюць сюжэты да песень, а таксама бацькі, якія мадэлююць і шыюць цікавыя касцюмы. Наогул вядзецца пастаянная праца над стылем тэлеперадачы. Яе рэжысёр, Анжэла Ціманюк, лічыць, што конкурс з кожным годам павінен станавіцца больш арыгінальным і прафесійным.

Нягледзячы на тое, што перадача "выжывае" без спонсараў, яе аўтарам удаецца стварыць добрае афармленне, святло, цудоўную атмасферу на пляцоўцы. Падчас стварэння праграмы з дзецьмі працуюць сапраўдныя прафесіяналы. Яны даюць важныя парады, заўвагі. У конкурсе могуць удзельнічаць дзеці ад 3 да 18 гадоў. Існуюць намінацыі для артыстаў строга вызначанага ўзросту. Напрыклад, у намінацыі "Агу" — дзеткі ад 3 да 6 гадоў, у намінацыі "Першыя крокі" — ад 6 да 8, у намінацыі "Непаўторнасць" удзельнічаюць самыя дарослыя. Ёсць таксама намінацыя "Свой танец", дзе свае мастацтва дэманструюць танцавальныя калектывы.

Усе конкурсы ацэньваюць сябры журы, а гэта — вядомыя на Беларусі дзеячы эстраднага мастацтва. Нязменны старшыня журы кампазітар Алег Елісеенкаў. Сярод сяброў журы таксама знакамітыя Эдуард Ханок, Ядзвіга Паплаўская, паэтэса Алена Турава і іншыя. Безумоўна, журы імкнецца як мага больш аб'ектыўна ставіцца да канкурсантаў, але ўсё ж ім дастаткова складана ацэньваць выступленні самых маленькіх удзельнікаў, бо ўсе яны мілыя, таленавітыя, але — конкурс ёсць конкурс, а значыць, ёсць пераможцы і тыя, хто прайграў. Нягледзячы на гэта, паміж канкурсантамі складваюцца цёплыя адносіны, яны маральна падтрымліваюць адзін аднаго, хвалююцца. Складана і тое, што здымкі на тэлебачанні — доўгая і цяжкая справа. Рэжысёр павінен зняць тэлеперадачу такім чынам, каб тое, што адбываецца на сцэне, было цікавым для тэлегледачоў. Для гэтага на ўдзельніка накіроўваецца святло, робіцца некалькі дубляў, з якіх пасля здымак манціруецца гатовы матэрыял. Усе ўдзельнікі павінны быць падрыхтаванымі да свайго выхаду на сцэну на працягу ўсяго здымачнага дня, а гэта — вялікая нагрузка. Не кожны можа быць сабраным, вясёлым на сцэне, калі ён стаміўся, і тэлебомаўцы вучацца гэтаму, беручы ўдзел у конкурсе.

У траўні бягучага года ў Магілёве адбудзецца фінал. Ужо вядомыя імёны некаторых фіналістаў: гэта 6-гадовая Марына Грыцюк з Мінска, Арсен Чарнамашанцаў з Баранавіч, Алена Храмянкова з Бабруйска. Журы таксама адзначыла выступленні Дзмітрыя Мінько, Аляксея Скрыпніка, Тані Харлінскай. Стваральнікі тэлеперадачы ўпэўнены, што іхнія канкурсанты падаюць вялікія спадзяванні і, хто ведае, магчыма, менавіта яны ў будучыні стануць "зоркамі" беларускай эстрады. Вось такія мае кароткія замалёўкі са студыі "600" Беларускага тэлебачання ў перапынку паміж двума дублямі...

Вольга ЗУЙ,
адміністратар творчага аб'яднання праграм для дзяцей і юнацтва Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Рэспублікі Беларусь.

На здымках: спявак Джымі з аўтаркай і вядучай "Тэлебома" Таццянай Сінкевіч; фінальная песня.

Фота В.ЗАЙКОЎСКАГА

КУЛЬТУРА
ШТОТЫДНЁВАЯ ГРАМАДСКА - АСВЕТНІЦКАЯ ГАЗЕТА
выдаецца з кастрычніка 1991 года
Заснавальнік — Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь
Першы намеснік галоўнага рэдактара — Людміла КРУШЫНСКАЯ

Рэдакцыйная калегія:
Валянцін АКУДОВІЧ, Арсен ВАНІЦКІ, Андрэй ВАШКЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара — адказны сакратар), Валерый ГЕДРОЙЦ, Уладзімір ГІЛЕП, Ніна ЗАГОРСКАЯ, Сяргей ЗАКОННІКАЎ, Вольга ІПАТАВА, Ігар КЛОКАЎ, Анатоль КУДРАВЕЦ, Мікола КУПАВА, Валерый СКВАРЦОЎ, Алег ТРУСАЎ, Васіль ШАРАНГОВІЧ
Рэгістрацыйнае пасведчанне № 418.

Мастацкі рэдактар — Наталля ОВАД
Карэктар — Мая КЛІМКОВІЧ
Адрас рэдакцыі:
220029, МІНСК (МЕНСК), вул. ЧЫЧЭРЫНА, 1,
Тэлефон: 76-94-66
Рукапісы аб'ёмам больш за адзін аўтарскі аркуш не прымаюцца.
Аўтарскія рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.
Падпісана ў свет 3.04.97. у 15.00.

Меркаванні аўтара могуць не адпавядаць пункту гледжання рэдакцыі.
Аўтары нясуць адказнасць за дакладнасць матэрыялаў.

Фармат А3. Індэкс 63875
Агульны наклад 3514
Замова 1864
Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку".
220013, г. Мінск, пр. Ф. Скарыны, 79.
М. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.
Д. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.